

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1-70

Za pošlj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEČ

Političen list za slovenski narod

Upravišтво je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petilvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Debata o volilni reformi v državnem zboru.

(Šesti dan.)

Dunaj, 15. sušca.

V zbornici so stvarne, akademične razprave in predavanja o volilni reformi, v kotih, na hodnikih in sobanah barantajo za mandate. Tako se zopet čujejo resni glasovi, da hoče vlada dodati še 18 mandatov, ki si jih bodo razdelili Nemci, Poljaki, Čehi in Italijani. To so le glasovi, ki niso brez odmeva. Drugi zopet barantajo za mandate v odseku, od katerega usoda in bistvo volilne reforme sta največ odvisna. Mladoceli dobe sedem mandatov, od katerih odstopijo dva češkim agrarcem in radikalcem. V zbornici pa je do 30 »divjakov« poslancev, ki niso v nobenem klubu. Ti zahtevajo kar štiri zastopnike v odseku. Ker ta »kravja kupčija« ni še končana, bode zbornica še bodoči teden dva ali tri dni nadaljevala splošno razpravo.

Dr. Kramar.

Prvi današnji govornik je bil dr. Kramar. Baval se je najprej z govorom grofa Sylva-Tarouca, kateremu prizna, da zna lepo umreti kot parlamentarec. Sylva-Tarouca je priporočil zastopstvo stanovskih zadrug in zbornic. Prvič je stanovska organizacija v Avstriji še v povojih, drugič je taka organizacija dobra v gospodarskem, ne pa v političnem oziru. Dokaz temu je sedanji parlament, izvoljen po kurijah. Ako se veleposestniki pritožujejo, da jih vladni načrt vrže iz zbornice, je to deloma res. Kot privilegovani stan izginejo iz zbornice, a morejo kot pravi ljudstvoslojki še vedno priti v zbornico. Ponižajo naj se do ljudstva, zaslužijo in pridobe si zaupanje njegovo, in ljudstvo jih bode volilo kot svoje zastopnike. Ako morajo mnogi poslanci med ljudstvo, ki so tudi dovršili višje nauke, zakaj ne gredo tudi grofje in drugi visoki gospodje? Nova zbornica utegne dobiti tudi več vpliva na vnanjo politiko, in ta je politika miru. In z ozirom na to ni treba trodržavne zveze, še manj pa je potrebna nemško-italijanska večina v zbornici, da bi vzdrževala zvezo z Nemčijo in Italijo. Dr. Kramar ni zadovoljen, ker je vlada na Češkem ločila mesta iz kmečkih občin. To je socialna nevarnost. Tudi z narodnega stališča ne more hvalliti vladnega načrta, ker dobe Nemci razmerno preveč mandatov. To dokazuje s številkami. Pergeltu odgovarja, da niso samo Nemci ustanovili države. Češke zemlje so bile in so temelj državi. Nemška kultura je Avstriji dala Bacha in Smerlinga, provzročili so leta 1849 in 1866. Slovani niso protivniki opravičenim nemškim kulturnim zahtevam. Bodoči parlament dobi nalogo, da napravi premirje med narodi in premeni državno ustavo. Govornik konča: Z novo volilno reformo se prične nova doba dela in ravnopravnosti. Če-

ški narod je za splošno in enako volilno pravico, toda odločno se bode boril proti vsakemu ponižanju. (Živahna pohvala.)

Abrahamovicz.

Poljski poslanec Abrahamovicz odgovarja na včerajšnji govor barona Gautscha. Očita mu, da ni dosleden. Dne 6. oktobra 1905 je baron Gautsch še govoril proti splošni in enaki volilni pravici, češ, da je taka volilna pravica mogoča le v državah, koder biva le en narod, ne pa v Avstriji. A včeraj je trdil, da je volilna reforma sreča in blagor za vse narode in državo. V oktobru je trdil, da splošna volilna pravica ni mogoča v Avstriji, dokler se ne doseže narodna sprava ali vsaj premirje. Včeraj je zatrdil, da bode volilna reforma pospeševala narodno spravo. V oktobru je navajal, da se je v Franciji razvijala volilna pravica pol stoletja v revoluciji in krvi; včeraj pa je bil mnenja, da je v Avstriji volilna reforma nujno potrebna brez boja in krvi. Čemu? Saj so konservativne stranke doslej obračale svojo pozornost tudi na široke sloje prebivalstva. Toda razlika je med mirnimi delavci in teroristi. In le teroristom se je udala vlada, ko je izdelala svoj načrt. Posebno hud pa je Abrahamovicz, ker je včeraj naglašal baron Gautsch, da je bila država vedno hvaležna Poljakom, ki so glasovali za državne potrebe. Tako govori morda gospodar s hlapcem, ne pa minister z veliko stranko. To je nezaslišano! (Poljaki ploskajo.) Državo sestavljajo dežele, zato mora država tudi podpirati posamezne svoje dele. Sicer pa so Poljaki od leta 1873 do leta 1879 podpirali vlado, ki je odklanjala vse njih zahteve in zanemarjala Galicijo. Poljaki so podpirali vsako vlado iz hvaležnosti do cesarja, ki jim je podaril narodne pravice. Poljaki so hvaležni državi, ker so srečnejši, nego bratje v Rusiji in Prusiji. Nadalje govornik polemizuje proti Daszynskemu. Ta je, pravi govornik, socialni demokrat, a tudi poljski narodnjak, ako mu kaže. Kot Poljak pa greši proti svoji domovini, ako tukaj opisuje svoj narod kot divjake, Galicijo kot azijsko. Takega rodoljubja ne pozna poljsko plemstvo, ki je mnogo trpelo in žrtvovalo za svoj rod in domovino. Brata kneza Sangusko sta morala peš v Sibirijo, knezu Sapiehi in Czartoryskemu so Rusi pobrali vse imetje, ker sta zagovarjala pravice svojega naroda itd.

Ce pa sedanji parlament ni deloval, vzrok je edino le češko-nemški prepir. In ravno Poljaki so vedno posredovali med Čehi in Nemci. Dobra posledica je bila, da so Čehi in Nemci se zblížali, vrgli Körberja in ugledili pot baronu Gautschu. Narodna sprava je mogoča tudi brez volilne reforme, treba je le dobre volje in poguma proti tistim, ki najraje v kalnem love ribe. Parlament pridno dela že dobro leto. Če pa ni rešil proračuna, je največ kriva prejšnja vlada, ki je za mnoge milijone prekoračila kredite za železnice in zgradbe v Trstu. Govornik konča: Vlada se je zbala ra-

dikalcev in soc. demokratov, zato je predložila tako radikalno volilno reformo. Ni mi treba dokazovati, da razlogi gospoda Abrahamovicza šepajo na eni nogi, nekateri celo na obeh.

Dr. Lecher.

Ta govornik je znan še iz nemške obstrukcije. Njegov glas je sicer nenavadno visok, toda vsak svoj stavek soli s sarkazmom in duhovitim dovtipi. Kedar govori, ima mnogo zvestih poslušavcev in smejalcev. Najprej se je bavil s suhoparnim poslovnikom. Prizna, da je sedanji poslovnik slab in treba dati predsedniku več oblasti in veljave. A to naj stori novi parlament. Sedaj imamo dovolj dela z volilno reformo in drugimi nujnimi načrti. Nikdar pa ne sme in more biti poslovnik tak, da bi zadušil obstrukcijo. Ta je politična mrzlina, znak bolezni, in bolezen se ne ozdravi s takimi umetnimi sredstvi. Dalje zagovarja volilno svobodo. A ta ne sme biti le na dan volitve, ampak tudi na shodih. Kdor skliče shod, ta je gospodar v hiši za časa zborovanja. Terorizem na shodih naj se omeji, ako ne zabrani. Dostojen človek je nemogoč med kričaji, ki imajo trde pesti in močna pljuča. Govornik obžaluje, da vlada ne predloži tudi reforme gosposke zbornice, kakor jo je že pred desetletji Bismarck priporočil svojemu kralju. Gosposka zbornica je danes le lutka, ki dobiva svetlobo in gorkoto od solnca, in ta je poslanska zbornica. Ako ta dela, zgane se tudi gosposka zbornica. Ako poslanci uganjajo obstrukcijo ali pasejo lenobo, je gosposka zbornica mrtva. Kdo pa sedi v gosposki zbornici? Največ je visokih aristokratov. Ti imajo mnogo znanja, ki pa gnije brez sadu. Ako so duševne ničle, proč z njimi; ako niso, zakaj postavljajo svojo luč pod mernik? Drugi so upokojeni ministri in visoki uradniki. Ti največ nagajajo vsaki vladi in tudi sedanji iz same zavisti. Užaljeni so, če katera vlada več stori, nego so sami. In tretji v tem visokem zboru so stari učenjaki in umetniki. Ti pa molče, kakor oskubeni orli v železnih kletkah v cesarjevem Schönbrunu. (Splošen smeh.) Naj pride v gosposko zbornico več mladih mož, da požive staro gospodo. Nasproti Poljakom naglašajo dr. Lecher, da solze in tožbe ne pomagajo. V Aziji se vlada, ako se kričanjem režejo glave; v Evropi mora vlada računati z duhom časa in o pravem času odnjenjati moralni sili. Ako pa Abrahamovicz vladi očita nedoslednost in oportunitizem, potem je v poljskem klubu visoka šola za oportunitizem. (Smeh.) Poljaki se navdušujejo za avtonomijo, a v parlamentu so vedno podpirali stari birokratski centralizem. Poljsko plemstvo je zanemarilo deželo in narod v gospodarskem in kulturnem oziru. Niste »morituri« — pravi Lecher — ampak »resurrecturi«, ako ste z narodom za narod. Bavi se nadalje tudi z govorom grofa Sylve. Obžaluje, da tako izvrsten mož, kakor je Sylva, sedi doma s svojo uče-

nostjo in zgovornostjo. Osamljeni ste, grof, le vsled privilegija, ki vas loči od ljudstva, vi želite, da naj stanovske organizacije volijo poslance. Zakaj pa jih nista ustanovila grofa Taaffe in Thun? Da se niso razvile te organizacije je kriv kapitalistični sistem in ta je močnejši od vsake vlade. A tudi ta sistem se bode preživel in tedaj se morda izpolnijo želje grofa Sylve. Zato je grof Sylva — žal — bil za nekaj desetletij prerano, a tudi prepozno rojen. (Smeh.) Srce vaše je še v starih časih, a glava v modernem. Če hočete pomagati narodu, dajte mu glas, volilno pravico, da se mora sam zagovarjati. Govornik je odločen zagovornik splošne in enake volilne pravice, zato mu ne ugaja vladni načrt, ki so ga sestavljali razni duševni očetje. Zato ima to politično dete češki nos, štajerski vrat (krof), gališke (židovske) lase in kmečki apetit. (Velik smeh.) Toda sklenimo volilno reformo sami, sicer jo vlada uveljavlja brez nas in proti nam. (Živahno odobravanje.)

Konec seje.

Končno sta danes govorila še konservativni veleposestnik grof Serenyi ki je govoril za splošno a proti enaki volilni pravici in dalmatinski poslanec dr. Ivčević, ki je pozdravljaval volilno reformo. Z dalmatinskega stališča se govornik ne more pritoževati, pač pa more s splošnega avstrijskega stališča ugovarjati protežiranju Nemcev. Govornik je proti italijanskim zahtevam na Primorskem in dejal, da se število italijanskih mandatov na Primorskem sme pomnožiti le, ako se ondi pomnože tudi slovenski mandati. Konec seje ob sedmi uri zvečer.

Afera Prosenc - Hribar.

(Poročilo izpred okrajnega sodišča.)

Včeraj popoldne se je pred ljubljanskim okrajnim sodiščem nadaljevala obravnava o znani tožbi župana Hribarja proti občinskemu svetniku Prosencu. Nabralo se je poslušalstva toliko, da je bila mala soba okrajnega sodišča premajhna. Takoj ob pričetku razprave konstatira dr. Triller, da je razprava javna, da se je zato nabralo tudi veliko občinstva, in da je v interesu župana, da o razvoju razprave izve najširša javnost. Protestira, da se vključ opetovanjem prošnjam ni dala na razpolago večja dvorana. Tudi dr. Hribar in dr. Eger se pridružita temu. Gospod sodnik izjavi, da bo gospod predsednik sodišča, ko pride, gotovo ukrenil, da se dobi večja dvorana. Nato prebere sodnik dve ovadbi; prva ovadba, ki se je prebrala že zadnjič, se glasi, da se je Prosenc v pisarni dr. Voduške izjavil, da vložil proti županu Hribarju in njegovemu sinu ovadbo radi krive prisege. Druga ovadba pa je bila vložena že pozneje in se tiče dogodkov v znani klubovi

LISTEK.

Služkinje v Ameriki.

Nikjer na svetu ne uživajo ženski posli večje svobode in pravice, kot v Zedinjenih državah severnoamerikskih.

Le v večjih mestih Avstralije je navada, da dobe hišne in kuharice o Božiču, ki je tam poletu, ob največji vročini, po štirinajst dni dopusta, zato pa morajo mnogo več delati, kot njihove vrstnice v Ameriki.

Služkinja tam, bodisi katerekoli vrste, dela kolikor mogoče malo, zahteva pa zato prav dobro plačo in da se ž njo posebno lepo ravna. Zlasti zahteva to od strani moških družinskih članov, v prvi vrsti od gospodarja samega. Dobe se pač tudi izjeme — marljivi in vestni posli — a malo jih je.

Služkinja v Ameriki ne bo nikdar snažila črevljev ali obleke, najmanje pa kakemu možkemu. Tega ne stori v Ameriki tudi nobeden hotel. sluga, o čemur se je prepirčal marsikateri evropski potovalec, ki je postavil zvečer črevlje pred vrata svoje sobe, a zjutraj, če jih je sploh našel, — našel vedno nesnažne. Čestokrat so mu bili pa tudi ukradeni.

Sicer je pa v Ameriki pred vhodi v hotele in ob vseh cestnih voglih polno snažilcev

črevljev, ki za par centov opravijo ta posel.

Ženski posli pa v Ameriki tudi v hiši in kuhinji nimajo toliko opravila, kot pri nas. Perilo preskrbujejo kitajski pralni zavodi, kuriti jim tudi ni treba, ker imajo vse boljše hiše centralno kurjavo. V kuhinjah imajo povsodi po dva vodovoda: enega za ruzlo, drugega za gorko vodo.

Ameriške kuhinje so urejene na najpraktičnejši način in bogato preskrbljene z mnogo in raznovrstnim orodjem. Za izvršitev vsakega dela imajo ondi lastne stroje. Ameriškim kuharicam ni treba na trg hoditi, ker donašajo prodajalci in trgovci blago in živila navadno na dom.

O kuhinji nima ameriška služkinja niti najmanjšega pojma, a se tudi ne potrudi, da bi se priučila kuhanju. Vsaka gospodinja kuha sama, ali pa ima svojo posebno kuharico, ki pa se mora seveda drago plačati.

Toda taka kuharica je nad vse oblastna in komodna. Več kot devet ur ne bo nikdar delala, a če je to potreba, bo za vsako nadaljnjo uro zahtevala posebno plačilo. Točno ob šestih zvečer odide iz kuhinje in potem je prosta cel večer.

Pri nakupovanju na trgu ameriška kuharica zna obrniti vse tako, da precejšen del »dobička« pripade njej.

Nadejamo se pa vključ temu, da naše kuharice zato ne bodo zavidele svojih ameriških koleginj.

V manjših mestih in na deželi, kjer ni centralne kurjave, bo moral opravljati posel kurilca vsepopred hišni gospodar ali pa domači sin, kot ženski posel.

Ameriška služkinja ne biva v tesnih in zadušnih sobah, ampak ima vsaka svojo, lično opravljeno sobico. Obiske sme sprejemati v salonu (»Parlor«) svoje gospodinje.

V Zedinjenih državah je še sedaj nad 600.000 več prebivalcev moškega nego ženskega spola, zato ni čudno, da se služkinje zlasti na zapadnih krajih tako težko dobe. Prejšnje čase so gospodarji in družinski očete kar na kolodvorih pričakovali posebnih vlakov z evropskimi izseljenci ter vse ženske takoj ob prihodu vdinjali v službo. Močno konkurenco gospodarjem pa so delali sinovi farmarjev, ki so obetali izseljenkam takoj tudi ženitev in nemalokrat se je na ta način zakon tudi sklenil.

Hčere najubožnejših Američanov smatrajo za nečastno »služiti« ter raje gredo delat v tovarne.

V Vzhodni Ameriki služi navadna služkinja po 100 do 130 kron, kuharice celo čez 240 kron mesečno. V hotelih so plače še

boljše. V Vzhodni Ameriki zasluži navadna služkinja 130 do 240 kron na mesec celo v privatnih hišah, kuharice pa tudi po 480 do 600 kron. Največ služkinj prihaja v Ameriko iz Skandinavije, iz Irske, Nemčije in Švice; ne manjka pa tudi Čehinj in Poljakinj.

Kar se nam bo posebno čudno zdelo je to, da revne dijakinje in učiteljice med počitnicami gredo v kopališča služiti kot natakarrice, med tem ko se ameriške deklice sramujejo vstopiti v službo. Napitnina sama, kakoršno da bogat Amerikanec natakarrici koncem sezone, je večja kot kaka celoletna ustanova evropskega diaka.

Kakor vidimo se ameriškim služkinjam pri delu ni treba ravno pretrgati.

Pri snaženju sob in pohištva se razbije marsikaka dragocena vaza, svetilka, razne posode, a vključ vsemu »korenitemu snaženju« ostane v vseh kotih polno nesnage. Nek iz Amerike vrnivši se Francoz pripovedoval je, da so sobe po snaženju take, kakoršne je bilo rimsko cesarstvo, ko so vdrli tja Goti z vojsko. Če so vključ temu ameriška bivališča snažna, je to zasluga praktičnih in previdnih gospodinj.

Vsako nedeljo celo popoldne in cel večer, vrh tega še eno popoldne v tednu ima služkinja v Ameriki popolnoma prosto. Delo

seji, češ, da je Prosenc tu grozil, da bo dokazal, da je župan krivo pričal.

Prosencova izpoved.

Obtoženec Prosenc opisuje zadevo sledeče: Župan Hribar in on sta kupila skupaj radeško grajščino leta 1902. Bila sta sicer v kompaniji, a delal je večinoma on sam. V nekem pismu ga pooblašča župan in mu je kmalu za tem pismom poslal tudi pooblastilo, ki se ga pa ni nikdar poslužil. Prepira med njima ni bilo nobenega.

Zakonska Grebenc iz Trbovelj sta nameravala kupiti del grajščinskega sveta. Ker pa nista imela dovolj denarja, bi ga bila rada dobila na posodo. Trboveljska posojilnica denarja ni dala, zato je Grebenc rekel Prosencu, da bi sicer rad kupil, a nima dovolj denarja; če mu ga preskrbe, bo kupil. Prosenc je dejal Grebencu, da mu bosta že šla na roko in je pisal županu o tej zadevi. Župan je Prosencu sam dejal, naj gre Grebencu na roko. Prosenc je naredil pogodbo z Grebencem in mu obljubil, da mu bo šel na roko, da dobi posojilo. Gotovo bo dobil posojilo, če bo le prosil. To je povedal tudi županu. Iz pisem, ki so priložena aktom, sledi, da se je tudi gospod župan dogovarjal z Grebencem. V pisemih, ki jih je pisal župan Prosencu in ki se vsa preberó, župan pravi: »Dogovoril sem se tudi z Grebencem.« — V pismu, ki ga je pisal Grebenc županu Ivanu Hribarju, se glasi: »Prosim, naznanite mi radi tiste kupčije, za katero sem pripravljen skleniti pismeno pogodbo po njihovem dogovoru. Pri pismu plačam 2000 K, o božiču 1000 K in drugo vsoto mi bojo v ljubljanski posojilnici preskrbeli, kakor sva se z g. Prosencem dogovorila. Ako so s tem zadovoljni, naj mi naznanijo določeni dan; ako niso s tem zadovoljni, naj mi precej odpisje nazaj, ker potem nisem več kupovalec.« Na to pismo je župan odpisal Grebencu, da je zadovoljen, ako ostanek 4600 K plača Grebenc najkasneje do 1. aprila l. 1903. Pisal je tudi, naj se oglasi pri Prosencu v Radečah, da napravita pogodbo. Osebnost se je razgovarjal z županom glede posojila, ki bi se naj preskrbelo Grebencu. To se je zgodilo že večkrat, da sta on in župan komu preskrbelo posojilo. Cisto verjetno je torej, da se je župan tudi ustmeno razgovarjal z Grebencem glede posojila.

Ko pozneje ni plačal Grebenc ob določenem roku, sta ga oba tožila po dr. Tavčarju, a je tožba obakrat bila ustavljena, ker se je Grebenc pritoževal, da ni dobil posojila, ki sta mu ga obljubila preskrbeti. Skupaj sta Prosenc in župan napravila dne 11. oktobra 1904 prošnjo na »Kmetško posojilnico« radi posojila Grebencu. Meseca novembra 1904 sta se pa kompanjona združila in Grebencova tirjatev je na njegovo željo ostala županu. Pri tem pa je župan izjavil, da ne reflektira na to, da bi posojilnica prevzela dolg, ter je naročil Prosencu, naj prošnjo vzame nazaj, kar se je tudi zgodilo. Še istega meseca pa je župan po svojem sinu dr. Milanu Hribarju tožil zakonska Grebenc za plačilo. Vsed tega je Grebenc prišel v Ljubljano in se pri Prosencu pritožil nad takim ravnanjem. Prosenc je šel z njim v »Kmetško posojilnico«, kjer je tajnik Bayer ob navzočnosti obeh izjavil, da je bilo posojilo v znesku 5000 K dovoljeno. Isto, da je povedal tudi dr. Hribarju, ki je bil v tej zadevi pri njem. Zato se je Prosenc začudil, kako je mogel na eni strani župan izjaviti, da rajši čaka, na drugi pa vlagati tožbo. Ker Grebenc ni mogel plačati dolžne vsote, se je začel pogajati z županom, češ, da bi rad prodal zemljišče nazaj, a je župan po svojem sinu to odklonil. Župan je nato tožil Grebenc v Novem mestu. Ker ni toženec prišel, je izgubil pravdo in župan ga je eksekviral. Nato pa sta zakonska tožila Prosenca za odškodnino. To pravdo, v kateri je tožnika Grebenc zastopal dr. Šusteršičev koncipijent dr. Leskovar, je Prosenc izgubil. Tožba je bila prvotno naperjena proti županu in Prosencu, a iz »pravno-političnih« razlogov se tožba proti županu ni vložila. V tej pravdi je pa na-

je vsak dan med 6. in 7. uro zvečer končano; potem sme služkinja delati kar hoče: brati knjige in časnike, plesti in veziti; gre se tudi za urico — ki pa šteje navadno več kot šestdeset minut — sprehajati, in to v najelegantnejši toaleti.

Nekoč je prišel v Čikago v uredništvo ameriškega časnika nek sluga prašat po naslovu v Čiakgi izhajajočega češkega dnevnika.

»Ali razumete tudi češki?« vpraša ga začuden urednik.

»Jaz ne, toda moja kuharica je iz Prage doma. Prihodnji teden je njen god, zato jo hočem presenetiti s tem, da ji plačam letni abonent na češki časnik.« Velika pozornost od gospodarja!

Pa celo večje pravice uživa služkinja v Ameriki, kot gospoda pri kateri je v službi. Dekla sme kadar hoče zapustiti službo pri najmalenkostnejšem povodu, gospoda pa mora imeti že jako tehtne vzroke, da odslovi služkinjo. Na potovanju ravna Amerikanec z deklo kot s članom svoje rodbine. Sicer ji pa mora še vsako postrežbo posebej z zlatom plačati.

Zato pa marsikaka ameriška rodbina biva po cele mesece rajše v hotelih, kakor bi imela sitnosti s tako dragimi in razvajenimi posli.

stopil kot priča župan Hribar, ki je izjavil, da Prosencu nikdar ni dal nobene pooblastila, da sez Grebencem ustno nalogovarjal, pač pa sta si pisala pisma. Tudi je izjavil župan, da mu ni znano, zakaj Grebenc ni dobil posojila. Tudi je župan rekel: Nikdar nisem pooblastil Prosenca v preskrbitev posojila in on me tudi ni prašal. Grebenc mi je nekoč po sklepu pogodbe pravil, da mu je toženec (Prosenc) obljubil preskrbeti posojilo. Da mi je tožnik to že preje s pismom naznanil se ne spominjam.

Dr. Hribar pa je izpovedal, da ni dobil odloka posojilnice, s katerim je bilo posojilo dovoljeno in da je g. Prosenc govoril, da se je zavezal dobiti posojilo. Izjavil je tudi, da mu je Bayer rekel, da posojilo ni dovoljeno. Vse te izpovedi so napravile na Prosenca vtis, da objektivno niso resnične. Tajnik Bayer je Prosencu pravil, da je Hribarju povedal isto kot njemu, namreč, da je posojilo dovoljeno.

Tožbo je torej izgubil Prosenc. Dne 5. februarja je šel k svojemu zastopniku dr. Vodušku, da se posvetoje z njim. Bil pa je pri tem silno razburjen posebno radi županove izjave, da se ne spominja, da bi mu bil kedaj Prosenc pisal o posojilu. Bil je tako razburjen, ko je to slišal, da mu je postalo slabo. Grebencem bi moral plačati veliko odškodnino in ravno isti dan je dobil od dr. Šusteršiča pismo, da bodeta zahtevala visoko svoto. Dejal je tu med štirimi očmi svojemu zastopniku, kako bi mogel priti županu do živga, ker je on zakrivil celo pravdo s tem, da je eksekviral Grebenc. Morda bi se dalo na ta način obnoviti civilno pravdo, da ovadi župana. Sklenil je prositi dr. Šusteršiča, naj počaka 8 dni, da se premisli, kaj stori. V tem pa je stopil v sobo dr. Leskovar, in temu je ponovil svojo misel in ga prosil, naj počaka 8 dni, da bo na jasem, kaj stori. O dr. Hribarju se ne spominja, da bi govoril, le dr. Leskovar je dejal, da je pravdo zakrivil dr. Hribar. Če je kaj rekel, obžaluje. Ko je dr. Leskovar odšel, je Prosenc prosil dr. Voduška, naj študira, kako bi bilo civilnim potom priti županu do živga, ker nerad vloga ovadbo. Nato je odšel.

Sodišče se seli. — Klubova seja.

Medtem je prišel v urad predsednik deželnega sodišča, ki je odkazal drugo dvorano in sodišče se je preselilo v prvo nadstropje v dvorano dež. sodišča. Tu se je razprava nadaljevala. Glede dogodkov v klubovi seji pravi obtoženec, da so ga povabili h klubovi seji, on je prišel, ne da bi vedel, zakaj se bo slo. Takoj je začel brati župan one izjave in notice v listih. Prosenc je bil ves zmešan, ker je vse prišlo tako nenadoma, in je dejal, da župana sicer ničesar ne krivi, pač pa je zmota mogoča. Vse naj se presodi mirno. Predlagal je, naj se izvolita dva moža, ki naj preštudirata dokaze, da ima on prav in ne župan. Izjavil pa je opetovano, da je to storil župan gotovo le pomotoma. Ker pa se je zahtevalo, naj dotična dokazila prinese takoj v sejo, tega ni hotel storiti, češ, da pisma ne spadajo v klub; pač pa naj ona dva moža klubu poročata. Tega pa klub ni hotel, in je izključil Prosenca. Prosenc je odšel in rekel, da bi bil rad videl, da bi se bilo vse lepo poravnalo, sedaj pa ni odgovoren za posledice. Dr. Triller je povedal tudi, da je dr. Tavčar klical Prosencu: »Jaz si pustim glavo odrezat, če je župan zmožen le eno neresnico pred sodiščem povedati.«

Prosencova verodostojnost.

Po raznih formalnostih stavi dr. Hribar predlog, naj se rekvirirajo akti izpred celjskega sodišča o znani pravdi dr. Šusteršiča proti »Domovini« radi razžaljenja časti. Iz teh aktov naj se razvidi, kako verodostojen je Prosenc. Nadalje naj se dožene, na kak način je spravil Prosenc svojega tovariša Perhava od »Phönixa«. Prosenc in Perhava sta bila skupaj na čelu »Phönixovega« zastopstva v Ljubljani. Prosenc bi bil pa rad sam postal ravnatelj. Nekega dne se je odpeljal na Dunaj in rekel Perhavcu, da gre o neki osebni zadevi. Šel pa je gori, da je pri vodstvu tako očrnil Perhavca, da ga je isto odslavilo. Z Dunaja je pisal tovarišu Perhavcu, da se mu je vse dobro obneslo, domov ženi pa je pisal, da je izposloval, da bo Perhava odstavil in da bo kmalu on sam ravnatelj. Pri tem pa je Prosenc imel smolo in je Perhavčovo pismo dal v kuverto naslovljeno na svojo ženo, ženi namenjeno pismo pa je oddal pod Perhavčevim naslovom, in tako je Perhava izvedel, kaj je počel proti njemu Prosenc.

Županova verodostojnost.

Dr. Triller predlaga, naj se prečita izpoved župana in naj se župan eventualno tudi sam povabi. Tu pa vstane dr. Eger in stavi devet predlogov glede neverodostojnosti župana Hribarja.

Zasliši naj se dr. Tavčar in dr. pl. Körber, ki bosta potrdila, da je Hribar izposloval na Dunaju koncesijo za novo tiskarno, češ, da je to postulat napredne stranke, kar pa je bilo v škodo »Narodni tiskarni«.

Naj se konstatira, da je ponujal župan radeški grad radeški občini za 50.000 K, češ, naj le kupi hitro, ker ima že boljega kupca, akoravno ni nobenega imel in je grad nato prodal za 31.000 K.

Referat o novomeškem vodovodu je oddal dr. Papežu; na odgovor poklican je izjavil, da ga je ponujal dr. Majaronu, kar pa ni res.

O pisalnem stroju, ki ga je ponujala neka tržaška tvrdka, se je v občinski seji izrazil, da ni ponudba nič cenejša, akoravno je bila precej cenejša.

Prosencu je pisal, naj odda stanovanje na radeškem gradu dr. Kai-

serju, sodniku pa je pisal, naj reče Kaiserju, da naj ne gre v to stanovanje, ker Prosenc nima pravice oddajati stanovanje.

Za župana so ga zadnjič volili le, ker je obljubil, da odloži predsedstvo »Kreditne banke«, ki konkurira »Mestni hranilnici« obljube pa še do danes ni izpolnil.

Odpovedal je Prosencu takoj, ko sta se osebno sprla, kredit pri »Kreditni banki«.

V znani zadevi Hmelj je Hribar pogorel, ker je sodišče Hmelju verjelo več, kot Hribarju. Hmelj je ob tej priliki spravil na dan take obdolžitve proti županu, da je dr. Hribar zagrozil, da bo tožil dr. Šusteršičevo pisarno, kar se seveda ni zgodilo.

Slednjič dokazuje neka zadeva z družbo Leykam županovo neverodostojnost.

Dr. Triller pravi, da je dr. Eger pred obravnavo rekel, da tega ne bo spravil na dan, in razteza obtožbo proti Prosencu tudi glede teh žaljenj. Ako pa bi sodnik ne dovolil teh dokazov, si pridrži rok za vložitev tožbe. Dr. Hribar izjavlja glede Hmelja, da je on delal na svojo roko, da oče ni o tem nič vedel. Dr. Eger odgovarja dr. Trillerju, da je on vložil predloge zato, ker so bili tudi proti Prosencu vloženi taki predlogi. Če jih Triller umakne, tudi on lojalno umakne predloge glede župana. Nato je sodnik zavrgel nekaj predlogov, nekaj pa si jih je pridržal.

Izpovedbe prič.

• Priča dr. Božidar Vodušek opisuje dogodke dne 5. februarja v svoji pisarni. Prosenc je takrat rekel, da bo Hribarja ovadil radi krivega pričevanja; to pa mora storiti, sicer je on lažnik pred svetom. Med tem je prišel dr. Leskovar in Prosenc mu je povedal svojo namero. Rekel je, da se bo skliceval na dr. Voduška in dr. Papeža. Pri slovesu je izjavil, da bi rajši videl, če bi stvar prišla na civilno pot, ker nerad poseže po ovadbi. Priča izpove, da mu je brat dr. Konrad Vodšek prejšnji dan pravil, da meni Prosenc ovadbo vložiti proti županu. — Konstatira se, da se ovadba Kraljeva tudi sklicuje na dr. Voduška in dr. Papeža.

Priča dr. Leskovar izpove isto glede pogovora v pisarni dr. Voduška. Rekel je, da je pravdo povzročil dr. Hribar z eksekucijo. Prosenc pa je rekel, da bo ovadil župana in dr. Hribarja. Priča izpove tudi, da je Grebenc prišel v pisarno in zahteval, naj se napravi tožba proti Prosencu in županu. Priča je tožbo proti županu tudi sestavil, a šef je rekel, da ni dovolj pravno utemeljena, zato se ni vložila. V »Slovenca« on ni pisal tiste notice, pač pa je pravil nekaterim osebam, kaj bo naredil Prosenc.

Priča Bayer, tajnik »Kmet. posojilnice« izpove, da je bilo posojilo dovoljeno in da je to tudi Prosencu povedal. Če je o tem govoril z dr. Hribarjem, se ne spominja več. Priča Ravnihar, uradnik »Km. pos.« izpove, da je tajnik Bayer rekel dr. Hribarju, da posojilo ni dovoljeno.

Obtoženec Prosenc izpove, da je šel Bayerja, ko je slišal, da je Hribar rekel, da posojilo ni dovoljeno vprašat, kaj je na tem resnice. Bayer pa mu je rekel, da je Hribarju povedal isto kot Prosencu, t. j., da je posojilo dovoljeno.

Zopet klubova seja.

Priča dr. Bleiweis pl. Trsteniški opisuje dogodke v klubovi seji. Prosenc da je v klubu trdil, da se je župan zmotil, da bo to s pismi dokazal. Priča je kot predsednik dvakrat pozval Prosenca, naj zapusti klub, ker tu nima nič več opraviti, ker je izključen. Klub ni smatral nič zadokazano.

Dr. Eger: To je bila obsodba, ne da bi mu bila dana prilika, da dokazuje svoje trditve.

Kako se v klubu »razsodbe« delajo.

Dr. Eger izjavi, da bi klub ne bil smel Prosenca kar tako izključiti. Tudi sodniku se zdi to čudno.

Dr. Triller: Županu cel klub brezpogojno zaupa in mislim, da mu tudi še bo.

Priča Ivan Subic izpove, da je župan prašal, če moreta on in Prosenc še biti oba člana kluba. Klub je izrekel, da ne, in je izključil Prosenca. Priča je imel utis, da hoče Prosenc povedati, da ima dokaz, da je župan neresnico govoril. Polagali so mu na jezik izjavo, da bi vse preklical, a ni hotel.

Priča Senekovič izpove, da je Prosenc izjavljal, da je župan to storil v zmoti ter da bo to tudi po sodnji dokazal.

Na vprašanje dr. Egra se dožene, da gg. občinski svetniki niti vedeli niso, kako je župan pričal. Zato bi tudi ne bila pomagala Prosencu vsa pismena dokazila, ker ni nihče vedel položaja.

Dr. Hribar: Na podlagi njegovih lastnih besed je klub izrekel uničujočo rozsodbo nad Prosencem.

Dr. Triller (hud na dr. Hribarja): Prav nobene obsodbe ni izrekel. Edina klubova napaka je bila, da županu vse brezpogojno verjame.

Priča nadsvetnik Svetek je imel vtis, kakor bi Prosenc niti sam ne bil na jasem o tem, kar hoče dokazati.

Priča nadinženir v p. Žužek izpove že znane stvari.

Za lase privlečene priče.

Sedaj se začne z zasliševanjem prič, ki naj bi potrdile, da je Prosenc okoli govoril, da bo ovadil župana. Dr. Eger protestira proti temu, ker nobena teh prič ni slišala besed iz ust Prosencovih, ampak vse temelji le na govorica, in torej nemorejo ničesar jasnega povedati. No, priče so se vse eno zaslislale.

Priča Ivan Štefe protestira proti temu, da bi se ga zaslislalo, ker je on kot časnika dolžan varovati uredniško tajnost. Tako so sklenili vsi časnikaški shodi, tudi pri nas na slovenski zemlji. Čudi se, da ravno zastopnik svobodne misli, g. dr. Triller tako rad tira časnikaške k pričevanju, dasiravno je bil tudi dr. Triller navzoč na časnikaških shodih. Dr. Triller je torej prvi v Avstriji, ki tako postopa. Na vabilu se je pričo vabilo k pričevanju kot člana »Slov.« uredništva, zato se mora postaviti na absolutno uredniško tajnost in se sklicuje na § 153.

Ko sodnik izjavi priči, da tu ne bo zaslisan o uredniški stvari, ampak o stvari, ki se je dogodila zunaj uredništva, se zakrohota ves napredni mob med poslušalci, ki ga mora sodnik ostro opozoriti, da ima priča pravico zahtevati, da se ga ne zasliši v uredniških stvareh in je na podlagi naslova na vabilu to priča tudi lahko mislil.

Po teh izjavah je dr. Trillerja minilo vse veselje vprašati pričo kaj o uredniških zadevah.

Nato vpraša sodnik pričo, ali kaj ve o tem, da je g. Prosenc okoli govoril, da je župan krivo pričal.

Priča izjavi, da je magistratni uradnik g. Svetlin govoril, kakor bi mu on (priča) kaj takega na gostilničarskem plesu v družbi g. Dachsa pripovedoval. Na kaj takega se ne spominja in ne ve. Resno bi kaj takega sploh ne mogel govoriti, ker on nič ne ve o tem, da bi g. Prosenc kaj takega okoli govoril.

G. dr. Trillerju se zdi izpoved priče nejasna, priča pa vztraja pri svoji izpovedbi.

Dr. Eger opozarja na nejasno županovo izpoved v civilni pravdi, ko je o važni stvari izpovedal: »Se ne spominjam več.«

Priča Ivan Dach, gostilničar, se čudi, kako da je pozvan za pričo, ko vendar ničesar ne ve. »Jaz bi le rad poznal onega, ki me je naznanil kot pričo.«

Dr. Triller: »Jaz! Sem bil pa napačno informiran.«

Dr. Eger konstatira, da je priča prišel k njemu vprašat, zakaj ga je naznanil za pričo, ker nič ne ve; razvidno torej, da priča res nič ne ve.

Priča Ivan Svetlin, magistratni uradnik, izpove, da se je na veselici gostilničarske zadruge dne 15. febr. razgovarjal z g. Štefotom o Prosencu in Hribarju. Prašal je Štefeta, če je Prosenc njemu kaj rekel o tem. Štefe pa je dejal: Direktno proti meni ne, pač pa proti osebam, ki so z nami v dotiki. — S tem je bilo zasliševanje prič končano.

Zopet preložena obravnava.

Dr. Triller predlaga, naj se prebere še županova izpoved.

Dr. Eger pa predlaga, naj se zasliši Grebenc tudi o razgovoru z Bayerjem.

Sodnik sklene, da se zasliši župan Iv. Hribar kot priča; zasliši se tudi Grebenc, če se je z županom pogajal kaj ustno in kaj se je takrat ob njegovi navzočnosti v »Km. posojilnici« govorilo. Rekvirirajo se tudi sodnijski akti iz Laškega trga v zadevi tožbe župan Hribar proti Grebencu radi razžaljenja časti. V ta namen se je obravnava preložila na soboto popoldne 1/6.

Parlamentarni položaj.

Včeraj sta se sprla zbornični predsednik Vetter in načelnik poljskega kola grof Dzieduszycki. Govoriti je hotel poslanec Chamiec, dasi se je črtal iz liste govornikov, kar pa Vetter z ozirom na poslovnik ni dopustil. Grof Dzieduszycki je bil tako jezen, da je zaklical Vetteru: »Mislili boste se name.« Razprava o volilni prenosovi bo končana šele prihodnjo sredo ali četrtek. Glavni protigovornik bo grof Stürgkh, za pa poslanec dr. Ebenhoch. Gautsch se je pogajal o novi porazdelitvi volilnih okrajev z nekaterimi nemškimi in italijanskimi poslanci. Poostiril se je narodni spor med Gautschem in poljskim kolom zaradi zadnjega Gautschevega govora. Odsek za volilno preosnovo bo izvoljen koncem prihodnjega tedna. Za načelnika bo najbrže izvoljen Mladoček dr. Začek, ker je izjavil poslanec Kaiser, da ne sprejme izvolitve. Svobodni Vsenemci nameravajo predlagati v odseku za preosnovo volilnega zakona, naj se preosnuje tudi gosposka zbornica in naj veljajo določila za stalno bivanje za volilni okraj in ne za kraj. Ta duševno popolnoma propadla stranka brez talentov in idej zahteva dalje, da se odtegne kat. duhovščini aktivna in pasivna volilna pravica, dokler rimski škof ne prizna določil avstrijskih zakonov za katoliško duhovščino. Tudi bi radi, da se porazdeli Zgornja Avstrija v 7 mestnih in 13 kmečkih volilnih okrajev. Zahtevati hočejo seveda tudi »kancelaragraf«, kakor njihovi bratci pri »Slov. Narodu«. Nemška napredna stranka je izjavila, da ne podpira Wolfovega predloga za samostojnost Galicije.

Minister za notranje stvari je predložil zakonski načrt otiskarskih strojih in pomnoževalnih aparatih. Odpraviti namreč namerava § 327 spl. kazenskega zakona, ki prepoveduje last pomnoževalnih aparatov brez posebnega oblastvenega dovoljenja.

Zdravstveni odsek je razpravljajl včeraj dopoldne o zakonu za lekarne.

Nebogatov v preiskavi.

Admirala Nebogatova so izključili svoj čas iz ruske mornarice. A posrečilo se mu je povzročiti preiskavo o zadevi: Nebogatov izjavlja, da je admiral Roždestvenski sam kriv poraza. Nebogatov zahteva, da zaslišijo tudi admirala Toga in Deva.

Anglija ob času vojske in njena zveza s Francijo.

„Morningpost“ prinaša dopis nekega Angleža, ki roti angleško ljudstvo, naj vendar že opusti svoje dvoumno stališče v maroškem vprašanju ter naj izjavi, če hoče v slučaju vojske z orožjem podpirati Francijo. Anglež piše: „To je življensko vprašanje in vprašanje, v katerem moramo brez odloga priti do trdnega sklepa. Kajti, da priznamo odkrito, naša armada je danes nezmožna bistveno podpirati Francijo v vojski z Nemčijo. Francoski brodevi je tudi brez nas močnejše kot nemške. Nemčija ne more upati da bi dosegla oblast na morju ter bo zadovoljna na morju z defenzivo. Zadnji čas se je govorilo, da namerava angleški admiralat pojačiti svoje brodogradje v Severnem morju. To pa bi bilo brez koristi za Francijo. Odločitev v bodoči francosko-nemški vojski ne padla zopet na suhem in ne na morju. Moč obeh armad bo tako velika, da tretja oblast ne bo mogla vplivati, ako ne bo vrgla v boj saj 250.000 mož. Največje brodogradje bi ne koristilo ničesar; kajti ne moglo bi preprečiti; da ne bi nemške čete korakale v Pariz, ko bi zmagale na suhem. — Zgolj zunanja pogodba nam sicer pušča proste roke, toda narodne izjave so od sklepa pogodbe naše razmerje s Francijo razvile v prijateljstvo, ki nas sicer ne sili brezpogojno zgrabiti za orožje, pač pa zahteva, da popolnoma odkrito povemo svoje namene. Naša čast zahteva, da si izvolimo eno pot: Mi moramo Francijo informirati, da jo v maroškem vprašanju ne moremo drugače podpirati kot diplomatično, ali pa moramo odložiti ves strankarski prepir ter posvetiti vse svojo energijo in vse pripomočke narodove organizaciji armade, ki bi mogla igrati vlogo v vojski na celini.“

Stajerske novice.

Š **Požar je upepelil** dne 9. t. m. v Potnem vrhu pri Regatcu hiše in gospodarsko poslopje Ivana Koraša. Ogenj je nastal v noči in ni bilo mogoče ničesar rešiti. — V Starošincih pri Cirkovcih se zgorela dne 7. t. m. gospodarska poslopja in mlin posestnika Jožefa Napasta. Zažgali so najbrž otroci.

Š **Ogenj v Vojniku.** V sredo 14. t. m. je začelo goreti v gostilni „pri Krohotu“. Zgorela so vsa gospodarska poslopja. Hiša in pivska lopa nista zgoreli. Posestnik je bil zavarovan za 2.600 K. Zažgal je baje neki šolar.

Š **Iz ptujske okolice.** Dajmo zaslužka slovenskim umetnikom! Na severni strani za veličastnim in starih ptujskim gradom, ki je last konservativnega češkega grofa Herbersteina, se dviga ob mestni meji tik okrajne ceste, ki vodi iz Ptujja v divni in senčnati Vurberg, impozantno šolsko poslopje Ptujске okolice, v katerem je nastanjena 5-razredna deška in 4-razredna dekliška ljudska šola župnije sv. Petra in Pavla v Ptuj. Na pročelju te stavbe, katero krasi okusna antika z uro, iz kovinastih črk narejen ponosen napis „Narodna šola“, edin slovenski napis, besede slovenskega pedagoga Antona M. Slomška in eden nemški napis, besede Anastazija Grüna, ste se dali leta 1899 meseca avgusta s pomočjo in peštrvalnostjo ptujskih rodoljubov napraviti v „slepih“ oknih prvega nadstropja 2 dobro pogojeni sliki in naravni velikosti predstavljajoča sloveča pedagoga in pisatelja Slovence Slomška in Slovana Komenskega. Sliki je izvršil slovenski slikar Ivan Gosar, ki je baš takrat prenovil historijski refektorij minoritskega samostana v Ptuj in slikal kapelico sredi novoustanovljenega slovenskega pokopališča daleč vsem Ptujčanom dobro znane in kaj priljubljene gostilne Josipa Treff. Sliki sta jedva bili štirinajst dni okras šolskega poslopja, kar se je v noči od 7. do 8. septembra l. 1899 pomazali z oljnato barvo ponočni lopovi. Poškodovani sliki sta ostali do današnjega dne nalašč neopravljeni, češ, naj kažejo in pričata tujcem, ki tedaj mimo hodijo na ptujski grad, odkoder uživajo prekrasen razgled daleč naokrog, na kako nizki stopinji kulture se še nahajamo v Ptuj in njega okolici. Dne 2. februarja 1906 pa je sklenil v seji krajni šol. svet Ptujске okolice dati iznove napraviti obe zgoraj imenovani sliki, ter prepustil izvršitev sklepa podpisnemu šolskemu voditelju. Ta bi rad že prihodno pomlad dal sliki napraviti po kakem slovenskem umetniku. Proti mogoči poškodbi se bosta sliki zavarovali že vnaprej, zavarovalnino plačevati je sklenil krajni šol. svet. Ker je mesto Ptuj zelo potujoče in kaže tudi na zunanaj s svojimi nemškimi napisi in izveski slučajno se tu mudečim tujcem, nemške lice, zahtevata slovenska čast in narodni ponos, da preskrbimo leta 1906, kakor se je to zgodilo leta 1899, s prostovoljnimi darili na pročelju šol. poslopja Ptujске okolice kolikor mogoče krasni in umetno izvršeni sliki Slomška in Komenskega z napisi, ki naj svedočita tujcem da stoji šola

na slovenski zemlji in biva tedaj slovenski rod. Popolnai seznam p. n. darovateljev in darovateljev se bode svoječasno objavil v slovenskih listih. Prostevoljne prispevke v gorenji namen pa sprejemata č. g. o. Peter Zirovnik, minoritski kapelan v Ptuj in Ivan Kaukler, nadučitelj v Ptujski okolici p. Ptuj.

Š **Slovenska zmaga v Poljčanih.** Prepozno za včerajšajo številko smo iz Poljčan dobili naslednjo brzojavko: Pri občinskih volitvah v Poljčanih so vkljub skrajno silovitemu naporu domačih in zunanjih odpadnikov Slovenci v vseh treh razredih sijajno zmagali. — Slovenski zavodni volilci.

Š **Cloveško okostje** so izrile svinje pri posestniku Gr. Podgorščku pri Zajklostru. Okostje je bilo v pesku pod neke pečino in zraven so se našli neki starinski predmeti, kar sprčuje, da je iz davnih časov.

Š **Trtna uš** je okrog Spitališča pri Konjicah nas kakor tudi po sosednih Dramljah že velik del vinogradov pokončala. To zimo so vendar nekateri pričeli z rigolanjem.

Š **Nabori v okrožju 87. pešpolka** se vrše po sledečem redu: Celje (mesto) 29. marca; Celje (okolica) 24.—28. marca; Laško 30. in 31. marca; Sevnica 2. in 3. aprila; Brežice 4. do 6. aprila; Rogatec 22. in 23. marca; Smarje 20. in 21. marca; Kozje 9.—11. aprila; Vransko 17. in 18. aprila; Mozirje 20. in 21. aprila; Soštanj 23. in 24. aprila; Slovenji gradec 25. in 26. aprila; Marenberg 28. in 30. aprila; Ptuj (okolica) 15.—17. marca.

Š **Slovensko katol. delavsko društvo v Žalcu** priredi 25. t. m. svoj letni občni zbor ob 3. uri popoldne v gestilni g. Franc Virant v Žalcu s sledečim vsporedom: Pozdrav predsednika, govor: Splošna volilna pravica in delavstvo (govori g. Moškerc iz Ljubljane), društveno poročilo, plačevanje letnine in vpisovanje udov, volitev novega odbora, predlegi in nasveti. K obilni vdeležbi uljudno vabi vsa prijateljska društva, zastopnike in prijatelje delavstva odbor.

Š **Obsojen** je bil radi sleparstva bivši trgovec v Brežicah Henrik Košir v domesečno ječo.

Š **Zaročil** se je g. Ivan Zemljič, avskultant v Mariboru z gđ. Alojzije Družovič, hčerko hišnega posestnika v Mariboru.

Š **Slovensko pevsko društvo na Ptuj** priredi letos 15. julija svojo običajno veliko pevsko slavnost v Rušah.

Š **Umrl** je v Brengovi kmet in gostilničar Franc Fras, vrl mož.

Š **Akad. podružnica sv. Cirila in Metoda** v Gradcu izvolila si je za upravnno leto 1906. sledeči odbor: iur. Miloš Stibler: predsednik („Tabor“); iur. Gustav Cokl: podpredsednik („Tabor“); phil. Franjo Robar: zapisnikar („Tabor“); iur. Vilko Pfeifer: blagajnik („Tabor“); iur. Matko Zorjan: namestnik („Tabor“).

Š **Samoumor vsled sramote.** V Radenoh je 5. t. m. pogorela neka koča Jožefa Matiašiča. Jeditiče je sumilo, da je Matiašič sam zažgal in ga je zaprlo, a kmalu zopet izpustilo. Ta sum ga je tako belel, da je skočil v vodo in utonil.

Š **Pošta vest.** Službo poštne ekspedientke v St. Vidu pri Ptuj je dobila gđ. Rafaela Cesnik iz Brežic.

Koroške novice.

Š **Slovenska zborovanja na Koroškem.** Prihodnjo nedeljo 18. t. m. bode koroški Slovenci v zadevi velilne reforme zborovali na devetih krajih in sicer: Dobrlavci, Galicija, Vogrče, Svabek, Skocijan, Djekše, Mižica, Crna, Veliki Strmec.

Š **Slovensko kršč.-soc. pevsko in delavsko društvo za Bistrico-Podsinjovos in okolico** ima svoj ustanovni shod dne 18. marca ob pol 1 uri popoldne pri Gašparju v Podsinjivasi. K obilni udeležbi vabi vse somišljenike sklicatelj.

Š **Angleški kralj na Koroškem.** Angleški kralj Edvard pride baje po leti na Koroško na grad Stenice, ki leži sedem kilometrov severozahodno od Celovca in je last angleškega državnega zakladnega kancelarja lorda Goešena.

Š **Izseljevanje** Podkloštrm vedno narašča. Če bo šlo tako naprej, bo kmalu polovica kmečkih posestev v najemu, ali pa upravljana od žena in otrok.

Š **Lug namestu žganja.** V Mižlivi je gospodinja Lanker zila lugovo esenco v steklenico, v kateri je bilo poprej žganje. Njen mož je hotel po neči vzeti požirek žganja, a je izpil lugovo esenco. Le hitra zdravnikova pomoč ga je rešila.

Š **Ustrelil** se je v Beljaku poštni pomožni uradnik iz Celja Edvard Walter.

Š **Umrla** je v celovškem uršulinskem samostanu redovnica Marija Ana Mar-

gareta, rojena Bergmayr, stara 72 let in v 49 letu redovniškega življenja.

Š **Modrasov pik in alkohol.** Modras je pili 8. t. m. pri Piberku nekega kmeta v roko. Hlapec je kmetu odrezal pičeni del in kmet je hitel k zdravniku. Na zdravnikovo povelje je moral kmet piti žganje ter se drugi dan zepet oglasiti. Po noči je kmet dobro spal in brez bolečin, le roka je bila še zatečena. Iz tega se vidi, kako strupeno je žganje, da zamori še kačji strup.

Dnevne novice.

Tržaške deželnozborske in občinske volitve v III. volilnem razredu so se pričele včeraj ob osmih zjutraj in trajajo še tudi danes. Volilcev je 3973. Izid bo znan šele danes zvečer ali pa ponoči. Volitev se udeležujejo narodni liberalci, dve opozicijski in socialno-demokratska stranka. Slovenci se ne udeležujejo volitev sami, dali so pa svojim volilcem svobodo, da glasujejo za katerokoli opozicijsko stranko. Včeraj ob tričetrt na 4. popoldne so volilci ogroženi opazili, da so prinesli na nosilkah iz bolnišnice nekega bolnega volilca. Psovali so agitatorja Valleja, ki je segel po tem skrajnem agitatoričnem sredstvu. Prišel se je pretep s stoli in palicami. Državna policija je prišla nekaj oseb. V tem trenutku se je pa pojavilo nekaj občinskih stražnikov, ki so s sabljami udrli na množico, ker so mislili, da jih hoče množica napasti. Občinski stražniki so ranili pristaša ljudske stranke Calattija na glavi in socialnega demokrata Steneca v trebuh.

Š **Narodno - napredni stranki** dajejo zdaj v „Narodu“ nauke, kaj mora skleniti njen zaupni shod. Da bodo sklepali pri tem o izdajanju „na rezultatih moderne znanosti sloveče ljudske enciklopedije“, še ni tako nevarno, če se pomisli, kakšne znanstvene korifeje so „Narodovci“. Bolj zanimivo je to, da zahtevajo, naj bodo v vseh šolskih instancah samo pripadniki slovenske narodnosti. In vendar so ravno liberalci spravili v deželni šolski svet grofa Barbota! Dalje izjavljajo, da nima cerkev v šoli nič opraviti in da hočejo iz šole odpraviti veronauk. In vendar je g. nadučitelj Dimnik izjavil g. deželnemu predsedniku, ko je obiskoval ljubljanske šole, da hočeje on in njegovi tovariši vzgajati šolsko mladino za dobre katoličane in zveste državljane. „Slovenski Narod“ pa zahteva, da se mora iz šole in iz mladinske literature odpraviti klerikalizem in patriotizem. Tudi „Akademija“ je dobila hud nos od narodnonaprednih reformatorjev. — „Narod“ pravi: Imamo pač društvo, ki se bombastično imenuje „akademija“, ali to društvo se ne more prav razviti, ker svojega dela ni primerno začelo. „Narod“ pravi, da ta akademija še ni priredila nobenega predavanja, ki bi ljudstvo kaj zanimalo. To bodo liberalci zdaj na zaupnem shodu bolje naredili in napovedujejo veliko akcijo za razpoko. Zdaj smo pa res radovedni, kdo bo prišel na ta zaupni shod!

Š **Solske vesti.** Za učiteljico v Pladini je imenovana gđna Friderika Kalmus. Za definitivne učiteljice so imenovane gđne Amalija Vardjan v Gribljah, Amalija Vrezec v Dvoru in Ana Detoni v Rovtah.

Š **Nov voditelj sloven. umetnikov.** V „Narodu“ priobčuje g. Cvetko Golar oklic, naj se slovenski umetniki združijo v novo društvo „Slovenska Lada“. Ker ta oklic priobčuje samo „Slov. Narod“ vemo, da imamo od teh „umetnikov“ pričakovati samo „Narodovih“ fias. G. Cvetko Golar meni, da je slovensko umetnost doslej najbolj podpiralo „Narodovo“ uredništvo, zato bomo poskrbeli, da se bo to res vsaj v bodoče moralo zgoditi glede tistih gg. umetnikov, ki se zbirajo pod takim okriljem in se kažejo bolj strankarje nego umetnike. Sicer je pa že samo na sebi zanimiva osebnost novega „voditelja“ slovenskih umetnikov, ki je menda umetnik samo pri litrih.

Š **Konfuzna jugoslovanska politika** g. dr. Trešič-Pavišiča je te dni pagnala svoj najbujnejši cvet. Gosp. Trešič-Pavišič se je svoje dni pogajal s puštolovskim sinom starega Garibaldija, kako naj bi se ustanovila neka romansko-slovenska zveza na jugu, seveda v škodo monarhije in drugih realnejših interesov Riccioti Garibaldi pa je poslal na Trešičevo inicijativo v Trst nekega profesorja Raca,

ki se je pogajal z dvema odličnima slovenskima advokatoma. Tema pa romansko-slovenski načrti Garibaldijevega agenta niso nič kaj ugajali in g. profesor se je vrnil v Rim, spremljan od vzdihov Trešič-Pavišičevih.

Š **Mleko neodvisnih kmetov.** V Cerkljah na Gorenjskem kmetje že dalje časa nameravajo ustanoviti mlekarstvo zadrugo. Saj bo tudi dobro uspevala, ker se ljudje zelo pečajo z živinorejo in naravna lega sama je zelo ugodna za zadrugo. Ta namera je pa prišla na uho našim „neodvisnim kmetom“ in mislili so si: „Ako še mlekarstvo klerikalci sami ustanove, potem smo izgubljeni v Cerkljah za vse večne čase“. Sklenili so ustanoviti proti kmečki mlekarji svojo in so skrpucali odbor zelo modro. Načelnik je brez posestva Babičev fant iz Zg. Bernika. V odboru je tudi neposestnik Josip Lapajne, učitelj in veliki nekmet Kmet Andrej, nadučitelj v Cerkljah. Toda to nam ni nič mar. Zakon pa tudi dopušča združevanje in ena blamaža v knjigi liberalcev bo več. Mi ne ugovarjamo temu, da se 8 (reci: osem) „neodvisnih kmetov“ ki so pri zadnji deželnozborski volitvi glasovali za liberalnega Jožeta Novaka, združi v mlekarjski zadrugi. Protestiramo pa najodločneje in obsojamo nesramnost naših par liberalcev, da se protestirali na dež. vlado v Ljubljani, češ, kaj bode z njih mlekarjo, ako potrdi klerikalne. Dobro vedo, da bode propadla, ker vsi „neodvisni kmetje“ v Cerkljah ne spravijo 100 l. mleka na dan skupaj. Ta strah jih je privedel do tako nizkega orožja, da so poslali protest na dež. vlado, naj ne potrdi naše „mlekarjske zadruge“, do katere imajo ljudje zaupanje, ker so odborniki trdni posestniki in ugledni možje, tako da bi prišlo v „mlekarjsko zadrugo“ na dan čez 1000 l. mleka. In taki ljudje, katerim ljudstvo nič ne zaupa in jih tudi ničesar ne vpraša, pa hočejo poštenega kmeta ovirati pri napredku iz izboljšanju svojega bednega položaja in protestirajo. Mi se nič ne bojimo za svojo mlekarjo; strah v liberalnih vrstah pa dokazuje, da so za svojo v skrbeh. Nad nesramnim protestom „neodvisnih kmetov“ se pa pravim kmetje vsi ogorčeni.

Š **Srbski pevci v Debrecinu.** Kakor mažarski listi javljajo, pride v Debrecin srbski dvorni pevski zbor 14. aprila t. l., kjer priredi v mestnem gledališču dvoje koncertov. Zbor sestaja iz 50 oseb in debiček obeh koncertov je namenjen fondu za zgradbo visoke šole v Debrecinu in spomenika Košutu.

Š **Iz Crnomlja.** Naša mestna hranilnica je napravila že v prvih devetih mesecih 649.147 K 76 v. denarnega prometa in je imela, prištevši od mestne občine nakupljeni inventar, vsega dobička 3566 K 14 v.

Š **Na Predilu je zmrznil** 37 let stari zidar Andrej Cebokli iz Tolmina.

Š **Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** je sklenila s tvrdko Adolfin Aleksander Jacobi na Dunaju (VIII, Piaristengasse 17) jako ugodno pogodbo glede izdelovanja, zalaganja in razprodaje svalčičnih papirčkov in ovitkov, kakor tudi cevč. Ker bode ta tvrdka, ki je ena izmed prvih te vrste, izdelovala le dobro konkurenčno blago in bode zdatno prispevala od razprodanega blaga naši družbi, bomo vse cenjene kadilce, naj zahtevajo odslej povsod le to blago, ki je naši družbi v korist, ter rabijo le družbine svalčične papirčke in ovitke, kakor tudi le družbine svalčične in smodkine cevčke. Blago se naroča pod zgoraj navedenim naslovom direktno na Dunaju. Navedena tvrdka je pred kratkim plačala družbi za začetek dosti znaten prispevek 200 K. — Vodstvo družbe sv. Cirila i Metoda.

Š **Živnostenska banka na Dunaju.** Sefu eskontnega oddelka dunajske filialke Živnostenske banke, gosp. Bogumil Novaku je upravni svet podelil prokuro. Personal te filialke obstoji sedaj z ravnatelja, njegovega namestnika, 5 prokuristov, 92 uradnikov in 19 slug.

Š **Iz Aleksandrije.** P. Engelbert Pollak je prišel tu sv. misijon v nedeljo, 4. t. m. Udeležba slovenske naselbine je jako poveljna. — Nadvojvoda Jožef je došel v Egipt 6. t. m.: — Don Carlos je prisostvoval s soprogo pri sv. maši v torek ob 12. uri v cerkvi sv. Katarine in obiskal samostan; dne 7. t. m. se je odpeljal v Evropo s parnikom „Schleswig“.

Š **Dva samoumora.** V Trstu se je utopil 50letni Josip Volfanelli. — 20 letni težak Marij Kolman se je zastrupil predvčeršnjim popoldne. Umrl je v groznih bolečinah.

Š **Smrt v tujini.** V Indianopolisu je umrl Franc Kalin, doma iz Mokrega polja na Dolenjskem star 20 let.

— **Požar v Krminu.** Dne 10. t. m. je gorelo ob 1. uri zjutraj v Krminu v Novi ulici. Zgorela je tovarna za pohištvo tvrdke Cernetič, Vizintin in Zorut. Škode je okoli 20.000 K; zavarovana je tvrdka pri „Generali“.

— **St. Vid nad Ljubljano.** Citalnica priredi na praznik sv. Jožefa popoldne ob 3. javen gospodarsko pedučeni shod, h kateremu se vabijo vsi gospodarji in posestniki. Govorila bosta dr. Lampe o zadrugi in sploh in stud. iur. L. Pogačnik o rajfajznih hranilnicah. Na ta shod vsi, ki se zanimajo za zadrugo življenje! Shod bo v Cebavovi dverani.

— **Nesreča z avtomobilom pri Postojni?** Poročajo, da se je večeraj popoldne zgodila pri Postojni nesreča z avtomobilom. Zadel se je v neko kočijo, ki je šla proti Postojni. Pri tem je bil ubit kočijaž.

— **Namen „Krožka slovenskih abstinentov na Dunaju“**, ki se bo shajal vsako soboto popoldne v brezalkoholni restavraciji „Volksheim“, XIV. Koflerplatz, je, seznanjati udeležnike s protialkoholnim gibanjem in praktični teorii in dobivati pristaše abstinence med Slovenci. Sredstva: Predavanja in razgovori, brošure in razglednice. Zadržite se že tiskajo. Slovenci na Dunaju, udeležite se v kolikor mogoče velikem številu. Dopise sprejema gosp. M. Stekar, Dunaj, X. Landgutgasse 22. III. 23.

— **Smrt pod kolesi.** V Gorici je neka kočija povozila dečka Izidorja Siliča s take silo preko prsi, da je deček v par urah umrl.

— **Vtonil je 72 let stari gluhozemi Anton Breclj iz Zapuša.** Sel je zajemati vodo k studencu pri „Brecljih“ in ker ni izključeno, da je bil mož malo vinjen, je pri tem strmoglavil in pal v plitvo vodo, ker se je zadušil.

— **Najden dinamit.** Iz Boh. Bistrice, dne 14. marca 1906. Železniški čuvaj Boltar našel je v bužini Lepenje pri 26. kilometru v skale skritih nekaj dinamičnih patronov, ko je hodil po železničnem tiru. Najbrže so jih skрили kake laški zlikovci še ob času grajenja železnice proge, da bi z njimi ribe v Savi omamili in lovili. Nekaj takih tičkov so namreč zasacili; bili so z zaporom ojastrani kaznovani. Minolo leto igral se je šolar Urban Mencinger pri mostu na Pozabljenem ter pod mostom našel nekaj takih patronov. Deček ni poznal nevarnosti, prižgal patron, ter si reko tako razstrelil, da so ga morali peljati v bolnico. Pač je ondi okrevaj, a prste na desni roki ima vendar pobabljeni.

— **Občinske volitve v Starem trgu, okraj Črnomelj.** V naši občini so se vršile volitve dne 10. oktobra. Deželna vlada jih je razveljavila. Dne 11. decembra je okrajno glavarstvo v Črnomlju vsled te deželnovalne odredbe vrnilo volilni spis županstvu v Starem trgu z naročilom, da se morajo izvršiti nove volitve natančno v smislu paragrafa 17, obč. volilnega reda, ter se mora vse potrebno ukreniti in o storjenem glavarstvu poročati. Toda svobodomiselní župan Peter Majerle ni hotel ničesar ukreniti. Vsled pritožbe volilcev na glavarstvo, čemu se ne razglasijo nove volitve, se je glavarstvo šele toliko ojunalo, da je dalo županu nalog, da mora takoj razglasiti volitve. Ta nalog je dobil župan še pred 28. januarjem; obenem se mu je zapretilo z globo 20 K, ako ne stori tega takoj. A zeleni Peter ni uklonil svojega tilnika precej tej odredbi; šele 11. februarja, ko ste bili vmes dve nedelji in en praznik, je dal oklicati nove volitve. A zopet ni ravnal po paragrafu 17, ker ta pravi, da mora biti naznanjena tudi neprestopna doba osmih dni za pritožbo zoper volilne imenike. Bržkone je hotel dobiti tu vrata, čez katere bi se bil pomagal pri zopetnem rekursu, ako nove volitve zanj ugodno ne bi izpadle, kakor je bilo pri prvih. A volilci so se pritožili na glavarstvo in moral je dati dne 25. februarja oklicati v drugič volitve. Najlepše je pa bilo 14. februarja, ko se je sklicala seja, v kateri se je volila nova zapupna komisija. Na oblasti se je izgovarjal, da volitve ne razglaši, ker se pripravlja nov volilni imenik, a predloži pa starega, na podlagi kojega so bile izvršene prvotne volitve. Volilci so se pritožili nato na glavarstvo radi starega imenika, a kakor kaže vodi ali Majerle za nos glavarstvo, ali pa hoče iti na roko ljubezljivo črnomeljsko glavarstvo županu Majerletu. Naš poslednji sum potrjuje zlasti to, da glavarstvo le na vedno dreganje volilcev šele kaj ukrene in da pa samo ne poseže vmes odločno, da bi se napravil red enkrat za vselej. Po našem mnenju so vendar politične oblasti poklicane gledati na to, da se spoštujejo postavbe. Radovedni smo, če bode zahtevalo glavarstvo zažugano globo, ker je župan tako točno izvršil njegovo odredbo. Povrh pribijmo še tudi javno tajnost, da sta Majerle in Sertič, tajnik glavarstva, precej dobro poznata med seboj po potnih listih, da več ne zapišemo. Treba torej, da poseže v te volitve višja oblast in da vzame Majerletu vse volitve zadevajoče akte. Obračamo se zato na deželno vlado, da naj ona krepko nauči okrajno glavarstvo pri postopanju teh volitev tega, kar je izraženo v besedah: pravična nepristranost. S tem bomo že zadovoljni.

— **Poulične demonstracije v Zagrebu.** Predvčerajšnjem je bil obsojen urednik socialnodemokratskega časopisa »Svobodna ri-

ječ«, Stjepan Battu po § 65 na osem mesecev ječe. Delavci so priredili demonstracije.

Ljubljanske novice.

Leonova družba. 14. t. m. je predaval prof. dr. M. Opeka o italijanski poeziji pred Dantejem. Bili so pred vsem sinovi sv. Frančiška Asiškega (sveti Frančišek sam, Giacomini da Verona, Giaccopone da Tadi i. dr.), ki so v ljudskem narodnem jeziku dali izraza svojim pesniškim čustvom ter tako umetnost in poezijo zopet približali umevanju ljudske duše. Predavatelj je podal več zgledov te preprosto-naivne, a globoko čuteče poezije, kako je skušala ječati v ljudskem jeziku, in kako ji je to bolj in bolj uspevalo. Silno zanimivo je, da Tadi (poprje advokat, potem tercijal, nato frančiškan), se je poleg lirike poskušal že tudi v narodni dramatik; zlasti pa je bil z bodečo satiro sodobne napake in zlorabe. Ti sinovi sv. Frančiška so pripravili tla velikemu Danteju. Dante je zapolnil svoja »Divina Commedia« še v latinskih verzih, a začasa se je premislil, po zgledu le teh (bil je tudi sam tercijal) porabil ljudski jezik ter tako ustvaril eno največjih del svetovne književnosti, a obenem tudi italijanski književni jezik in italijansko književnost. — Dr. Lampe je pojasnjeval, kako je bilo dejanje sinov sv. Frančiška rešilno za cerkev v družbi, ker je premagalo aristokratizem, dvignilo ljudstvo v kulturi in napravilo zopet stik med inteligenco in njim, med njim in cerkvijo. — Dr. Jelič (profesor iz Zadra) pa je kazal, kako je imel ta pokret analogije v vsem stremljenju 12. in 13. stoletja ter da je izšel iz križarja romanstva s krepkim življenjem novopokristjanjenih barbarov narodov.

Ij 25 let zdravnik. Danes praznuje primarij dr. Emil Bock 25-letnico, odkar je postal zdravnik.

Ij Poizkušeni samoumor. Včeraj popoldne ob polu peti uri si je z nožem prerezal vrat v svojem stanovanju na Radeckiga cesti št. 2, finančni paznik v pokoju, g. Franc Glinšek in si zadal kakih 10 cm dolgo rano, a se k sreči ni smrtno nevarno ranil. Glinška so prepeljali v deželno bolnico. Urok poizkušene samoumora je neozdravljiva bolezen.

Ij Ubeležba kaznjence Josipa Sprocharja, ki je pobegnil iz Celja, je orožništvo v Sloveniji Lozovcu prišlo.

Ij Obrtno gibanje v Ljubljani. Tekom meseca februarja pričeli so v Ljubljani izvrševati obrt: Josip Pokorn, Metelkove ulice 9, čevljarški obrt; Ivan Senica in Fran Zupan, Selenburgove ulice 3, trgovino s galanterijskim in modnim blagom; Alojzij Zvan, Selenburgove ulice 6, likanje perila s strojem; Marija Bečan, Pogačarjev trg, prodajo lanene moke; Viktor Korzika, rimska cesta 5, trgovsko vitnarstvo; Marija Verbinc, Pogačarjev trg, prodajo moke; Rudolf Geier, Hilsnerjeve ulice 12, ključavničarski obrt; Karol Seliškar, Turjaški trg 1, trgovino s prekaenim mesom, južnim sadjem in zelenjavo; Edvard Ubach, Dunajska cesta 2, industrijsko slikarski obrt, prodajo barv in v to stroko spadajočih potrebščin; Josipina Železnikar, Gorupove ulice 3, žensko krojaštvo; Ivana Petek, Stari trg 9, prodajo čevljev; Marija Kovač, Pogačarjev trg, prodajo lanene moke; Peter Prielick, Pogačarjev trg, prodajo živil; Frančiška Ravnikar, Florijanske ulice 38, prodajo lenčene posode. — O'glasili, oziroma f. ktično opustili pa so obrt: Alojzij Zvan, Poljanski nasip 12, krojaški obrt; Ivan Markič, Florijanske ulice 24, pekovski obrt; Ivan Vidmar, Dunajska cesta 11, stružarski obrt; Anton Mach, Sv. Petra nasip 23, ključavničarski obrt; Marija Z an, Poljanski nasip 12, likanje perila; Ivan Zupan, Valvarorjev trg 16, brivski in frizerski obrt; Ivan Schrey, Ždovske ulice 5, branjevski obrt.

Ij Redni občni zbor, deželne zadruge brivcev, frizerjev in jasničarjev v Ljubljani, se bode vršila v torek, dne 20. marca 1906 ob 3. uri popoldne v mali dvorani Hotel »Iurija«, Koldvorske ulice 22.

Ij Posredovalnica za službe zadruge gostilničarjev, kavararjev i. t. d. je v preteklem mesecu izposlovala v 32 slučajih. Sedaj bode službo 2 natakarioci, 2 markerja za kavarno, 1 sluga za kavarno. Službo iščejo 2 natakarija, 1 kuharica, 1 kavararski postrešček. — Zglasila se sprejemajo v zadrugi pisarni, Gradišče št. 7. prvo nadstropje.

Ij Umrli so: Stanek Buch, posestnikov sin, 10 mesecev Karolina Razingcr, narednikova hči, 2 leti. Katarina Sever, delavčeva žena, 41 let. Marija Žetina, strežnica, 61 let. Marija Rudolf, branjevka, 73 let. Adam Huba, piskrovez, 45 let. Fran Sterniša, dninar, 39 let. Urša Plešk o, delavka, 83 let. Marijana Noč, delavčeva vdova, 85 let. Leopolda Gorjanc, čevljarjeva hči, 15 mesecev. Fran Aber, delavec, 58 let. Radeckega cesta 11. Marija Kopač, delavka 72 let. Lovro Avšič, kajzar 48 let. Mihael Tomič, mešni ubožec 72 let. Pavla Lenarčič, stromege pomočnika hči 14, meseca. Jožefa Robida, šivilja, 73 let. Kriovska cesta št. 8. Jera Kutnar, delavčeva žena, 62 let. Marija Janežič, delavka, 75 let.

Ij Novo delavsko društvo v Ljubljani. V soboto zvečer ob 6. uri je bil v Polsakovi gostilni na Martinovi cesti ustanovni shod »Podpornega društva za delavstvo ljubljanske tovarne za lep«. Zborovanje je otvoril ustanovitelj tov. Mohar, ki je v lepem nagovoru pozivljaj delavstvo k požrtvovalnosti in edinosti, da bo imelo društvo lepo bodočnost. Dr. Krek je naglašal v svojem govoru, da mora storiti delavstvo vse, da se združi. Prvi pogoj uspešnega društvenega delovanja je, da drži delavstvo skupaj in da premaga največjega sovražnika delavskemu združevanju: nezaupnost. Nasprotnike združevanja moramo s poukom in ne s silo pridobiti za društvo. Moškerc je govoril o potrebi društva, ki je podporno. Mala sedanja belniška podpora zahteva, da skrbi delavstvo s skupnimi močmi po društvu za podporo svojih članov in članov. Potem je govoril o dolžnostih članov in društvenih odborov. V odbor so bili izvoljeni: Tov. Mohar (predsednik), Jožef Herfort (podpredsednik), Jožef Simenc, Jakob Borovne, Leopold Železnik, Ivan Selič, Jožef Železnik, Marija Kušler, Helena Lepič; pregledalci računov pa Miroslav Grgurjevič, Lovro Jenko in Neža Remžgar. Mlademu društvu želimo obilo sreče in uspeha.

Naročnikom »Bogoljuba« naznanja upravnništvo, da tekom tega meseca ponatisne 2. številko »Bogoljubovo«. Vsi, ki je žele dobiti, naj nam to na kratko javijo na dopisnici.

Razne stvari.

Najnovejše.

Poboj med ogrskimi vojaki. V Šopronju so se v noči na 14. t. m. stegli huzari in honvedni pešci. Honved je iztrgal huzarom sablje; dva huzarja sta smrtno nevarno ranjena.

Pretep v španski zbornici. V španski zbornici je bilo predvčerajšnjim veliko razburjenje, ker je polkovnik Primo Rivera udaril poslanca Soriana po obrazu. Republikanska manjšina je zapustila zbornico. Verska vojska na Francoskem. Poročnik Reze 9. dragonskega polka ni hotel dati vajakov za inventuro cerkvenega premoženja v Luneville.

Roparij v Mandžuriji. »Daily Telegraph« poroča iz Tokia, da mrgoli roparjev v Mandžuriji. Neki kitajski polk namerava napasti roparje pri Kinčovem, kjer hočejo Kitajci ustanoviti važno vojaško postajo.

Splošna stavka vseh premogarjev izbruhne, kakor poročajo iz Londona, v Severni Ameriki gotovo 1. aprila. Vsi delavci se že pripravljajo. Njihov fond za stavko znaša 14 milijonov kron, a mislijo, da naraste do 1. aprila na 25 milijonov. Te stavke se misli udeležiti okoli 600.000 delavcev.

Premoženje v omnibusu. Sprevodnik nekega pariškega omnibusa je našel v svojem vozu omot, kjer je bilo shranjenih 183.000 frankov. Oddal je denar ravnateljstvu, a dosedaj se še ni zanj nihče javil.

Po najnovejšem ljudskem štetju šteje Anglija 398.401.744 prebivalcev, od katerih jih stanuje 41.609.091 na Angleškem, Škotskem, Irskem in po bližnjih otokih; drugi pa na kolonijah.

Indijanci so izkopalí bojno sekíro. Irokezi so se baje dvignili na vojsko in pričakovati je v kratkem krvavega ustanka. Londonska »Tribune« poroča iz St. Louisa: Šest moč broječe odposlanstvo ameriške vlade so Indijanci v njih ozemlju zvalili v zaselo. Po obupnem boju so padli trije vladni uradniki, dva pa pogrešajo.

Telefonska in brzolajna poročila.

Dunaj, 16. marca. V današnji seji državnega zbora je najprej odgovarjal predsednik Vetter Steinu radi razdelitve mandatov odseka za volivno reformo divjakom. Konferenca načelnikov klubov je sklenila, da ključ ostane stari. Vodja trgovskega ministrstva Auersperg je odgovarjal na interpelacijo poslanca Rizzija in Spinčiča v zadevi izboljšanja luk ob istrski obali. Zbornica nadaljuje debato o volivni reformi. Govorili so Trautmannsdorf, dr. Stransky, Skene, grof Barbo in Poljak Petelenc.

Budimpešta, 16. marca. Košutovo zdravje se je danes nekoliko zboljšalo.

Budimpešta, 16. marca. Vlad izjavlja, da se je danes nekoliko zboljšala.

Inomost, 16. marca. Tirolski cesarski namestnik Schwarzenau odstopi. Namestniške posle bo začasno vodil danes imenovani dvorni svetnik Spiegelfeld. Govori se, da postane tirolski cesarski namestnik sedanji vodja notranjega ministerstva Bienerth.

Zagreb, 16. marca. Pri včerajšnjih občinskih volitvah je v I. razredu zmagala vladna narodna stranka. Od 409 volilcev je glasovalo 300 volilcev, kandidatje neodvisnega meščanstva so dobili po 93 glasov.

Bukarešta, 16. marca. Bolezen rumunskega kralja Karola se je jako nevarno poslabšala.

Tokio, 16. marca. Ruski car je naznanil mikado, da v kratkem pošlje v Tokio veliko posebno odposlanstvo generalov in admirarov, da tako obnovi in utrdi prijateljstvo z Japonsko. Na čelu deputacije bo neki veliki knez. Mikado na isti način vrne obisk.

Algerias, 16. marca. Položaj je nepremenen. Ne ve se, kedaj bo prihodnja seja.

Pariz, 16. marca. Štrajk rudarjev se širi. Rudarji v Courrieresu bodo zahtevali, da jim ravnateljstvo plača dneve, katere prežive vsled požara brez dela. V rudniku še gori.

Pariz, 16. marca. Na shodu, na katerem je bilo 6000 oseb, se je večeraj ustanovila »liga katoliškega odpora«. Na shodu je govoril Copec.

Nancy, 16. marca. Tu je aretiranih več mladeničev, ki so z 200 tovariši opustošili prostore prostozidarskega kluba.

Berolin, 16. marca. Jutri bo v Berlinu in v predmestjih 105 soc. dem. shodov proti pruskemu razrednem vol. sistemu z dnevnim redom: »Meščanska revolucija leta 1848.«

Dunaj, 15. marca. Danes so tu otvorili razstavo avtomobilov.

Tiflis, 15. marca. Prebivalstvo v okolici se je popolnoma udalo. Morilec generala Grizanova je bil danes umorjen.

Listnica uredništva.

Izjava. Vsem onim, katere bo gosp. Anton Brce, bivši župnik v Sori, morebiti še žugal tožiti radi razžaljenja časti, ako mu v našem listu ne izrečejo »čast in zahvalo«, naznanjamo, da takih preklincev ne bomo sprejemali, razun, ako se dokaže, da je dotičnik g. Brce tažil z dopisi v našem listu. V vseh drugih slučajih smo pa mnenja, da bo čast g. Brce rešena, ako se preklic izvrši v »Narodu« in »Gorenjcu«. — To na znanje g. Brce in vsem njegovim sedanjim in prihodnjim žalcem.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306 2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

#	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padečina v 24 urah v mm.
15	9. zveč.	741.9	0.7	sl. svzh.	jasno	0.0
16	7. zjutr.	739.8	-1.2	sr. zah.	pol obl.	
	2. pop.	738.5	11.2	moč. zah.	del. obl.	
Srednja včerajšnja temp. 29.2, norm 35.2						

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 15. marca 1906.

Založbeni papirji.	Denar	Blago
4% majeva renta	99.55	99.76
4% srebrna renta	99.55	99.76
4% avstrijska kronska renta	99.80	100.00
4% zлата renta	117.95	118.15
4% ogrska kronska	94.90	95.90
4% zлата	112.95	113.15
4% posojilo dežele Kranjske	99.50	101.00
4% posojila mesta Spiljet	100.65	101.65
4% Zader	100.00	
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	100.20	101.20
4% češka dež. banka k. o.	100.00	100.20
4%	100.15	100.25
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	100.35	101.35
4% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	106.35	107.25
4% zast. pisma innerst. hr.	100.50	101.50
4%	100.00	100.50
4%	100.00	100.50
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	99.50	100.50
4% obl. češke ind. banke	100.50	101.50
4% prior. Trst-Poreč lok.	99.90	
4% prior. del. žel.	99.50	100.00
3% juž. žel. kup. 1/2, 1/4	315.90	317.90
4% avstr. pos. za žel. p. o.	100.30	101.20

Srečke.		
Srečke od 1. 1860/1	195.25	197.25
1864	286.25	288.25
tizsko	1.8.60	1.0.60
zem. kreditne I. emisije	283.25	299.25
II.	291.00	301.00
ogr. hip. banke	267.00	273.50
srbske a frs. 100—	100.00	107.70
turške	150.85	151.85
Basilika	23.75	25.75
Kreditno	472.00	482.00
Inomoške	78.00	84.00
Krakovske	91.00	97.00
Ljubljanske	60.00	63.00
Avstr. rud. križa	50.75	52.75
Ogr.	1.50	33.50
Rudolfove	56.00	60.25
Salcburške	71.00	76.00
Dunajske kom.	527.00	537.50

Delnice.		
Južne železnice	123.90	124.90
Državne železnice	673.75	674.75
Avstr. ogrske bančne delnice	1635.00	1644.00
Avstr. kreditne banke	670.00	671.00
Ogrske	790.50	791.50
Zivnostenske	24.50	246.50
Premogokop v Mostu (Brüx)	654.00	658.00
Alpinske montan	540.25	541.25
Praške žel. ind. družbe	2643.00	2651.00
Rima-Muranyi	533.25	538.25
Trbovljske premog. družbe	272.00	275.00
Avstr. orožne tovr. družbe	561.00	565.00
Češke sladkorne družbe	155.00	156.00

Valute.		
C. kr. cekin	11.32	11.36
20 franki	19.13	19.16
20 marke	23.49	23.57
Severne	23.90	24.06
Marke	117.425	117.625
Laški bankovci	95.65	95.85
Rubli	251.00	252.00
Dolarji	4.84	5.00

Rezbarji, mizarji,

pozlatarji

dobe trajno delo pri Petru Rutar, slikarju v Osilnici pri Kočevju. 569 2—1

Po ceni se proda še skoro nov 3 m dolg

prodajalniški pult (pudelj).

Ogleda se lahko na Tržaški cesti št. 21. Cena se izve istotam. 571 6—1

Tisk »Katoliške tiskarne« v Ljubljani

Položaj v Stari Srbiji.

Peč, 7. marca.

Peč in njena okolica so mesta stalnih nemirov. V zadnjem času so oblegali Arnavti Peč in hoteli tako prisiliti turške oblasti, da izpolnijo nekatere njihove želje. Prišlo je do hudih in krvavih pobojev in na obeh straneh je bilo mnogo ranjenih in mrtvih. Šele ko je prišla tja večja vojaška četa s topovi, so se Arnavti razkropili in zbežali. Odnegli so seboj vse mrtvece in ranjence. Tega boja se ni udeležil noben kristjan in ni bil tudi noben ubit ali ranjen. Peč je zdaj oblegovalcev prosta, a vendar vlada po njej velik strah. Razun vojakov ni videti na ulici nikogar. Vzrok vsemu obleganju in boju so nove turške odredbe, po katerih morajo plačevati davek tudi Arnavti, ki se do zdaj niso menili za to.

Poročilo, kjer sem poročal o ubojstvu dveh katoliških duhovnikov v bližini Nove Varoši, je točno v toliko, da je bil ubit samo eden. Vsled strahu pred avstrijsko garnizijo so se turške oblasti trudile na vso moč, da dobe ubijalce v roke. Zaprle so štiri nedolžne Srbe, da bi se tako opravičile pred Avstriji.

Veliko število Srbov misli prositi Sulejman pašo v Plevlju, da izpusti po nedolžnem zaprte. V zadnjih dveh tednih so ubili Arnavti v raznih vaseh pet Srbov. V vasi Batljiku so ubili Arnavti ago iz Novega Pazarija. Ve se natančno za ubijalce, a vendar so zaprli Turki deset Srbov, ker se boje Arnavtov. V vasi Nerodimlju so zažgali Arnavti tri srbske in eno turško hišo in v vasi Oravici eno srbsko hišo, kjer je zgorelo dvoje otrok.

V vasi Draževici je zalotil Srb Stevan na svojem imetu nekega Turka pri tavini. Turak je Srba ubil in bil za to zaprt. To je tako redek slučaj, da vzbuja splošno začudenje.

Taki dogodki napotujejo Srbe, da se selijo iz Stare Srbije. Na njihovo mesto stopijo Arnavti in za Srbe, ki še živijo po domovinah svojih dedov, je stiska večja in večja.

Priština, 7. marca.

Srbi in sploh kristjani v Turški živijo v veliki nesreči in bedi. Položaj je neznosen. Narod si ne more niti v toliko prideliti, kolikor potrebuje neobhodno sam, da se preživi. Srbi morajo plačevati turškim oblastim zelo velike davke; zato se brigajo Turki, a za drugo za življensko varnost posameznika jim ni mar. V zadnjem času so Srbov povišali dvoje vrst davka in to »bedel« (vojniški davek) in »zam«. Obenem pa se je izdala naredba, da plačajo Arnavti, ki niso dosedaj ničesar plačevali, nemudoma vse zaostale davke. Srbi so se temu postopanju uprli in v prištevski kazi je zborovalo 37 vasi. V imenu vseh srbskih vasi je podpisalo v vučitruski kazi 7 narodnih prvakov odlok, kjer se narod povišanju davka zoperstavlja, in ga izročilo tamošnjemu turškemu oblastništvu. Ko so Arnavti zvedeli za to odločno srbsko postopanje, so se zavzeli za Srbe in se še sami, ali dosti bolj na divji način, uprli plačevanju davkov. Tako je prenehalo začasno veliko klanje Arnavtov nad Srbi.

Malo pred tem dogodkom so ubili Arnavti meniha Sergija iz samostana Daviča. Ubili so ga v vasi Ludoviču in pri njegovem sprevodu napadli tudi ostale menihe. A to pot so morali bežati. — V vasi Drenovici so ubili nekega nedolžnega Srba in oropali njegov dom.

Dobro oboroženi Arnavti (do 1000 da jih je) oblegajo Vučitra. Zasedli so že vsa pota in prete turškim oblastim, da pobijejo vse skupaj. Mislijo namreč, da so baš te povzročile naredbo, po kateri morajo plačati davek. Vučitruski mute sarif je brzojavil valiju v Skoplje po pomoč. Valij je pa brzojavil Semzi paši v Peč, da naj se takoj odpravi s topovi Vučitru na pomoč. A Semzi paša ima najbrž še posla s tistimi Arnavti, ki so oblegali Peč, in če je obleganje že popolnoma odpravljeno, se bo gotovo ponovilo, ko odidejo turške čete. Turške oblasti bodo najbrž prisiljene opustiti med Arnavti davek.

V Prištini se nahaja ruski konzulat, tako tudi v Mitrovici. Ker ni nikjer blizu srbskega konzulata (najbližji je v Prizrenu), se Srbi v vseh težkih položajih obračajo do ruskih konzulov, ki se vedno zelo zavzemajo zanje. So pa tudi slučaj, da se to ne zgodi, in takrat se obrnejo do avstrijskega konzula v Mitrovici. Tak slučaj je hotel izrabiti mitroviški avstrijski podkonzul v zadnjem času in je pozval k sebi več Srbov in jim stavil razne predloge. S temi niso bili Srbi zadovoljni in so rekli, da se morajo prej o tem posvetovati z ruskim podkonzulom v Mitrovici Orlovom. Avstrijskemu podkonzulu seveda ta slučaj ni bil ljub.

Slovinci na Dunaju.

Malo smo imeli Slovenci na Dunaju še takih večerov, kot je bil zabavni večer v »Straži« v nedeljo, dne 11. t. m. Govor državnega in deželnega poslanca g. dr. Ign. Žitnika je privabil toliko Slovencev v »Stražo«, da je bila prostorna dvorana polovica premajhna. Do zadnjega prostora je bila napolnjena, veliko jih je poslušalo kar stoje, nekaj jih je pa moralo pa oditi, ker niso dobili več prostora. Takega slovenskega govora še ni kmalu Dunaj slišal. Sam prepojen do zadnje žile z vročo ljubeznijo do ožje domovine, do svojega naroda, je tudi nas navduševal s krasno zbranimi besedami in verzi naših pesnikov, ki so nam pred davnim in bližnjim časom kot proroki opevali domovino in prorokovali njeno bodočnost. Društveni mešani zbor je zapel Foersterjevo: »Domovini«. Velik je bil aplavz, ki ga je žel zbor, a še večji, še burnejši je bil oni, ki je takoj nato pozdravil gospoda poslanca, ko je nastopil.

Lep zbor so nam zapele vrle pevke, vrli pevci, tudi jaz sem ga že pel, zdavnaj že v letih svoje mladosti. Peli smo takrat veliko, a peli smo brez srca, čutili nismo, razumeli nismo besed, ker smo bili doma. To pa čutimo in umevamo tembolj sedaj, ko smo ločeni od doma, ko smo v tujini. Sedaj umevamo naše pesnike, ki so vedno in vedno opevali naše krasne planine, naš mili slovenski dom. Prvak naš, Vodnik, se je že nasrkal na krasni Gorenjski narodne poezije in zapel je: »Kranje glej, tvoja zemlja je zdrava, — za uk si prebrisane glave, — pa čedne in trdne postave; veliko doseže Slovenec, ker je marljiv, in le malokomu veljajo besede: »Polje, vinograd, gora, morje — ruda, kupčija, tebe rede, — le žal, da je danes že drugače. Kupčija je v tujih rokah, sovrag nas je izpodrinil. Poglejte Jesenice — kdo se bogati ob neizčrpnih zakladih? Ali ne naš smrtni sovražnik? Vzel nam je goro, vzel celo polje, rudo, vse! Pustil le kamen in pesek. Poglejte zeleno Stajersko, gorato Koroško, lepo Kranjsko, Istro, Goriško, celo Ogrsko in Tirolsko! Povsod je bival naš rod, povsod se dobe še dandanes imena in sledovi, ki jih je pustil naš rod. A sovrag nas je pregnal, Slovenec nima več doma kruha, iskat si ga mora iti v tujino, v daljno Ameriko in drugod. Morje Adrijsko, nekdanje bilo si slovansko, a čegavo si sedaj? Kje so naše ladje, kje naša mesta ob morju? Da jih videti ni več, tega kriv je tuij meč. Tudi morje morje nam je vzel sovrag, ker je dobil od drugod podpore. Sovrag nam je vzel vse: kupčijo, trgovino, polje, — vse, ostalo nam je le dobro, pošteno slovensko srce.

Res se človek tujini kmalu prilagodi, zlasti Slovenec, saj je tudi tujina lepa: tud' tukaj solnce gre okrog, doline vidim, hrib' in log, — a solnce naše bolj blišči in hrib naš lepše zeleni. Zamislil se v samotni uri na dom in vzdihne s pesnikom: Dežela ljuba, kje ležiš, ki jezik moj mi govoriš, kjer znanci moji še živijo, prijatelji moji v grobih spe? ... Tuje ljudstvo, tuje šege, so prijatelji, bratje ne! Po bratih, po rodni zemlji se mu toži. Spominja se, da je vzel, ko je šel prvič z doma, kamen s ceste s sabo in ga vtaknil v žep, rekoč: tam si doma, kot jaz. Otročja ljubezen je bila to, a take ljubezni nam manjka, manjka zlasti pri inteligenci, ki zataji svoj dom, svoj rod, jezik za kosček kruha. Kdor izda domovino, ga ustrele, kakke kazni je vreden šele, kdor izda svoj dom, svoj rod, svoje brate, svoje starše? ... Zato si moramo vzbujati narodno zavest, narodni čut, zato se moramo združevati. Složno dajmo si roke: naj je Soča nas rodila, ali Save bistri tok, bratje smo vsi, rodni, krvni slovenski bratje. Malo nas je, a treba, da smo močnejši, treba, da varujemo svoje pravice. Zato se moramo boriti vztrajno. Naša deviza bodi: prost mora biti, prost moj rod, na svoji zemlji svoj gospod! Že Grki, Rimljani, Nemci in drugi narodi so se združevali in si ustanavljali svoje »Straže«. Zelo srečna, zelo potrebna je bila misel, da se ustanovi tudi tu »Straža«, ki naj zbira zavedne Slovence trdnega katoliškega prepričanja pod svojim okriljem in jih vzbuja in navdušuje za narodno delo. Bodite čuječi, ne odupavajte, bojujte se za pravice milega slovenskega naroda. Težko stališče imate pač tu na Dunaju, a krepi naj vas misel, da se i nam ne godi bolje, ki živimo doli v domovini, krepi naj vas trdno katoliško prepričanje, krepi upanje v lepšo bodočnost, krepi lepa sloga. Bodite na straži čuječi, da vas sovrag ne prekanji!

Zastoj bi se trudili, ako bi hoteli popisati velik vtis, ki ga je naredil krasni govor na poslušalce. Večkrat ga je pretrgal gromovit aplavz in končno viharne ovacije, ki so se skončale v trikratnem živjo-klicu gospodu govorniku. Vsi smo bili navdušeni, kot še nikdar prej. Zastoj bi se trudili, če bi hoteli napisati dobeseden govor. Neke mož, ki je stal poleg mene, si je obrisal solzo in dejal: »Gospod teh besed pa ne zabijmo celo življenje. Tu-le v srcu so, nihče mi jih ne izbrisje.« V imenu vseh »Stražanov« gospodu poslancu iskreno hvalo, da nas je počastil s svojim posetom in navdušenim govorom. Vsi smo ž njim ene misli. Beseda sladka domovina, ne prideš več nam iz spomina!

Pri večeru smo se spomnili tudi našega vrliga pesnika in pisatelja, ki praznuje letos svojo 70letnico, gospoda Jos. Stritarja. Gosp. phil. Dolenc je orisal v vznesenih besedah njegove glavne zasluge in velik pomen, ter opozoril predvsem na to, da je družbi svetega Mohorja, ki ima med nami toliko članov, zelo naklonjen in zanj spisal že več knjižic.

Zopet smo se nasrkali enkrat slovenskega petja. Pomnoženi društveni zbor je zapel več krasnih pesmic. Posebno nam je ugažala Sattnerjeva: »Nazaj v planinski raj!« Glasila se je pač kot najlepši refren slavnostnega govora, ki nam je donel še po ušesih. Vsi smo si želeli: nazaj v domači kraj! A tudi druge točke so bile krasne: Skrbinskih »Snežec« je tako krasna skladba, da bi jo radi še kmalu slišali. Nastopil je tudi ženski zbor v dveh točkah in zapel z dovršeno sigurnostjo Foersterjevo »Zalost« in narodno »Tiček«. Cast vrlim gospodičnam! Moški zbor je pel pa veliko narodnih in ponarodnih pesmi prav priprosto harmoniziranih, da se nam je zazdelo, kot bi zapihljali sveži gorenjski vetrič od Triglava.

Končno moramo omeniti še društvene tamburaše, ki so igrali med drugimi točkami tako marljivo in fino, da so bili burno aklamirani in jih občinstvo kar z odra ni pustilo. Zelo ste napredovali, fantje, le krepko naprej do popolnosti.

Ves večer je bil tako lep, zabava tako nepriljubljena domača in animirana, da moramo vrlému odboru iskreno častitati na taki prireditvi in takemu vspehu.

Predno sklenemo, še omenimo, da se je društvo sedaj preselilo, kot smo izvedeli pri zabavnem večeru, v nov lokal, VI., Linien-gasse 38 k gospodu Petermannu, kjer se bodo vršile redne tamburaške in pevske vaje vsako nedeljo — izvzemši vsako drugo v mesecu — predavanja in izposojale društvene knjige. Društvo vrlo deluje, med člani pa se vzbuja vedno večja medsebojna bratska ljubav. Prav tako! Naprej pod našo zastavo! V slogi je moč!

Darovi.

Cetrli izkaz darov za pogorelce v Ratečah na Gorenjskem.

Blagorodne gospe: Val. Riharjeva; D. Stepišnikova; Fr. Riharjeva; I. Briceljnova; P. Rožmarjeva; A. Peklajeva; Ana Nartnikova in Zalaznikova iz Polh. Gradca, zbirko obleke. I. Zibelnik od tam 1 K. Leopold Neumayer, Schrick na Niž. Avstrijskem 2 K. Jak. Pavlič, Sv. Lovrenc nad Mariborom 2 K. Franc Mrak, Sežana 6 K. Ivana Bozja, Ljubljana 10 K. Tomaž Miklavčič Idrija, vrečo obleke; Eliza Doberlet, Ljubljana, 2 zavitka obleke; Ter. Preširen, uradn. vdova, Kranj, zavitek obleke. Obč. urad Breznica 100 K. A. Vengar, fotograf v Radoljici 20 K. Omizje pri Hudoverniku v Radoljici 12 K. 70 h. Zbirka v c. kr. tobačni tovarni v Ljubljani 52 K. 86 h in velik zaboj obleke. J. Stele v Šiški 10 K. Bl. Zabret, Britof pri Kranju, 1 vrečo kaše in 1 vrečo obleke. I. Kocelj iz Škofje Loke, zavitek manufakt. blaga. Peter in Marija Mejač, Maribor, 30 komadov in še posebej en zaboj obleke. Dohodek tombole pri Ferd. Sekovaniču na Bledu 200 K. Marija Rank, Franzensbad 4 K. Lovrenc Rebolj, Kranj, zaboj obleke. Marija Faltus, Deutsch-Reichenau (Češko), zaboj obleke. Jakob Mesar po dom. Ratečan, Jesenice na Gorenjskem 10 K. Dr. Silvin Krašovec, c. kr. sodni pristav v Krškem po »Slov. Narodu« 10 K. Lovrenc Aljančič, Bistrica pri Trzinu 20 K. Minka Pretnar, Radoljica, zaboj obleke. Paar, Jesenice, zaboj in vrečo obleke. K. P. v Ljubljani 5 K. Marija Teuerschuh, Lokev pri Divači, zaboj obleke. Gasilno društvo Stari trg pri Rakeku 85 K. Dr. Fr. Jurta, advokat Ptuj 10 K. Ant. Bradaska, železniški uradnik v pok., Škofja Loka, zaboj obleke. Gospa Mally, Belaveč, zaboj obleke. Gdč. Julika Hribar, Kranjska gora, mnogo obleke. Jak. Črne, posestnik in gostilničar, Kranjska gora, vrečo moke. Županstvo Jesenice 200 K. Gospa Amalija Ribitsch, tačasno v Kranjski gori, nogovice. M. E. Supan, Ljubljana 10 K. Fr. Dimnik, Begunje pri Cirknici 2 K. Val. Jallen, St. Salvador pri Friesachu 10 K in zavitek obleke. Aleš Lap, Devica Mar. v Polju 2 K. Jos. Jeglič, Ljubljana 20 K. P. Klobovs, Gor. Vas nad Škofjo Loko, vrečo obleke. Feliks Urban, Ljubljana, novo blago. Simon Pogačar, Ljubljana, obleko. Iv. Glastovec, kovač in Franc Jankovič, tovarniški delavec ter Donavitz vsak 1 K. Janko Železnikar, Ljubljana, več nove obleke. Jelka Peršič, Zagreb, obleko, čevlje, živila in zbirko 50 K. Ivan Kunšič, Mirna na Dolnjem 5 K. Posojilnica v Kranjski gori 100 K. Gašp. Lavtižar, Kranjska gora, razna živila. Terezija Haslinger, c. kr. poštarica, Belaveč, obleko. Jozefa Fülley, Jesenice, zaboj obleke.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so od 1. do 28. februarja 1906 poslane prispevke in darila p. n. gg. in društva: Upravištvu »Slovenski Narod« 570 K. 28vin.; upravništvo »Slovenec« 42 K. 30 v. Podružnice: Gorje pri Bledu 50 K; Kotmaraves in okolica 30 K; Ruše in okolica 125 K; ženska v Novem mestu, prebitek Svetčevega večera 130 K; ženska Zalec 150 K; Kozje in kozjanski okraj 94 K; ženska v Sežani prebitek veselice 220 K; ženska v Radoljici 144 K 17 v.; na Vrhniki 82 K; ženska v Logatcu iz nabiralnika 10 K. Občine: Radomlje 10 K; Dekani v Istri 50 K; St. Andraž na Goriškem 25 K; Bočna pri Gornjem gradu priložnost novega župana 5 K. Posojilnice: na Dolu 20 K; v Šinčevsi na Koroškem 50 K; v Žužemberku 50 K; v Ribnici 50 K; v Litiji 30 K; Mohorjani: v Dražgošah 3 K; na Vidmu 3 K; v Tomajski župniji 20 K. Razni: Dr. Fran Sedej, knez-višji škof v Gorici 50 K; Avguštin Jeršek imenom »Dobrodelnega kluba poštnih slug« v stari gostilni pri g. Alojziju Zajec na Rimski cesti št. 4, 21 K 75 v.; Josip Lončarič, kapelan v Trbovljah za na gostiji pri Durnikovih licitacijski smodko 6 K 16 v. ter za na »Svetčevem večeru« razprodan »družbin blok« 20 K; Josip Premelič v Župelevcih pri Brežicah za na gostiji Berstovškovi na dražbi prodan 1 liter vina 7 K; Anton Bučar, c. kr. poštni oficijal v Ljubljani ob fantovščini 20 K; Josip Moll iz Trbovelj v imenu prirediteljev dobiček zabavnega večera v Trbovljah 55 K; Divški diletantje na Gorenjskem 14 K; Ludovik Grilc, akad. slikar v Ljubljani preostanek venca prijeteljskega omizja umrlemu Ivanu Ahlinu 7 K 40 v.; Marica Posega, učiteljica, nabrala na Lukmanovi gostiji pri sv. Miklavžu (Ormož) 7 K 01 v.; veselav družba v Dragatušu 3 K; Josip Tušak ml. od sv. Antona v Slov. Goricah, skupilo dveh dobitkov, darovanih po veteranskem društvu 23 K 82 v.; Diletantje na Dovjem 8 K; I. Žirovnik v Gorjah po gdč. Reziki Žumer v Žumrovi gostilni v Spod. Gorjah nabranih 6 K 57 v.; Andrej Vesel v Ljubljani ob priliki svojega jubileja 20 K; Konrad Elsbacher nabral v Laškem trgu ob odhodu gosp. Leva Franketa 14 K; Borštnik Matevž nabral na zlati poroki Stuceljnovih na Dobrni pri Celju 20 K 60 v. Za narodni kolek: 79 K. Za

mladinske spise 1 K. Za 145 družbinah kole-darjev 255 K 60 vin.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Po svetu.

Kaj vse ljubosumnost stori. Pred kratkim je pred dunajskim civilnim sodiščem v II. okraju neka služkinja tožila svojo gospodinj, ker jo je odpustila iz službe brez 14dnevne odpovedi. Stvar pa je imela to le zanimivo predzgodovino: Gospa je silno ljubosumna na svojega moža. Ko je hodila po kosilu spat, je vedno mislila, da njen mož gre med tem v kuhinjo, kjer se zabava s kuharico. Ta misel jo je mučila vedno bolj. Nekega dne pa, takoj po kosilu smukne v kuhinjo in se skrije v zaboj za smeti. Težki so ji bili trenutki čakanja v ne ravno prijetni poziciji. Naposled se vrata vendar le odpro in kuharica prinese iz obednice posodo ter začne pomivati in pometati. A soproga še vedno ni. To jo je seveda jezilo, da je morala toliko časa čakati. Toda prišlo je še hujše. Dekle je zagrabilo nekaj ostankov jedi in jih nič hudega sluteč, vrgla v zaboj, pokrov le na lahko prizidignil; potem je vrgla notri smeti, tem je sledil pepel — to pa je bilo ženi že preveč. Pokrov se je dvignil in kakor duh se je milostljiva gospa dvignila iz zaboja. Deklica je zakričala, gospa ji je velela molčati, — a že je prišel v kuhinjo soprog. Zaključek celega dogodka je bil, da je dekle moralo iz hiše; odšla je takoj in tožila za poravnavo zasluzka za 14 dni. A sodišče ji ni ugodilo, ker ji je bilo odpovedano, kakor trdita gospod in gospa, na 14 dni, ona pa je odšla takoj.

r Poroka kralja Alfonza se bo vršila tako na sijajen način, kakor se to do sedaj na Španskem še ni zgodilo. Sam kralj nadzoruje vse priprave in skrbi tudi za vse malenkosti. Svatje se bodo vozili v starinskih, historičnih kraljevskih kočijah, ki jih hrani španski dvor iz davnih časov. Pripravljenih jih je že 34, a kralj upa, da se jih pripravi do dneva poroke vsaj 40. Ti galavozovi nadkraljujejo bajno po lepoti in po vrednosti vse druge take zbirke evropskih dvorov. Tako je n. pr. »Concha-kočija« vredna 400,000 mark. Istotako imajo tudi španski plemiči slične dragocene kočije, v katerih se bodo udeležili slavnostnega svatovanja.

Stolp sv. Marka v Benetkah. Novi stolp zidajo natančno tam, kjer je stal stari. Tudi se trudijo, da bo novozgrajeni stolp staremu popolnoma enak. Konstrukcija novega je seveda boljša. Del stolpa, kjer bodo viseli zvonovi, bo tehtal 8.892.988 kg, t. j. 3.088.263 kg manj, kakor pri starem stolpu.

Nov zrakoplov, ki se da voditi, snuje major pl. Parseval v Avgsburgu. Zrakoplov misli poskusiti meseca aprila ali maja.

Poslopje, ki bo štelo 36 nadstropij, grade v New Yorku. Poslopje bo 594 čevljev visoko in temelj obsega 150,000 kvadratnih čevljev. Vsa zgradba bode stala 300.000 funtov.

Žene v Maroku živijo pač kakor druge vzhodne žene zelo samotno in enolično življenje. Celi dan ne sme nobena na sveto, na zofi leži brez dela in brez zabave. Tudi čitati ne sme ničesar, ako je tudi sedanja maroška literatura zelo pusta. Pusta enoličnost se moti samo s tem, da hero sužnje svojim gospem vzhodne bajke. Kadar se stori večer, smejo žene na ravno streho, kjer se navzgorje svežega zraka. Zabave nimajo nikakoršne, veselje se smejo udeleževati samo ob družinskih praznikih, ob svatbah in krstih. Obiskovalcev nimajo razun čarodej, ki prorokujejo iz kart bodočnost. Poslopja, kjer stanujejo, pa so polna lepoticja. Maroške žene zlasti ljubijo drago kamenje in imajo zato tiste, ki so premožne, ž njim okrašeno vso obleko in obutev.

Srebrno brodogojstvo je prejela v dar ob priliki 25-letnice nemška cesarska dvojica. To brodogojstvo sestoji iz 8 ladij, ki so po 50 cm do 1 m dolge. Posamezne ladje kažejo razvoj od historijske jadranske do današnjega parobroda. Cesar se še ni odločil, ali bi dal srebrno brodogojstvo muzeju, ali bi ga obdržal sam.

Angleška svetovna država. Angleži so sedaj gospodarji petine vse zemlje. Od l. 1861 do l. 1901 se je povečala angleška država od 8 milijonov pet sto tisoč štirjaških milj na 11.908.378 štirjaških milj; prebivalstvo se je pa pomnožilo od 259 na 398.4 milijonov. Angleška sama meri le 121.089 štirjaških milj in ima 41.6 milijonov prebivalcev, angleške naselbine v Aziji pa merijo 1.9, v Afriki 2.6, v Avstraliji 3.2, v Ameriki 4.2 milijonov štirjaških milj. Angležki podaniki pa je v Aziji 300, v Afriki 44, v Avstraliji 5.2 in v Ameriki 7.5 milijonov. V angleški svetovni državi je 187 mest, ki imajo nad 56,000 prebivalcev. Poleg Londona je največje mesto Kalkutta z 848,000 prebivalci. Kristjanov je med angleškimi podaniki le 57.5 odstotkov. Hindov je pa 203.8, mohamedancev 69.2, budistov 11.6, poganov 8.9, siksov 2.2 in janirov 1.3 milijona.

Iz slovanskega sveta.

Prebivalci ruskih vasi in državna дума. Volitve v državno duma se bližajo, a kakor ruski listi iz gubernij poročajo, prebivalci ruskih vasi obnašajo se nasproti njim jako malomarno. Vzrok tega je, da kmetje so pre malo podučeni o važnosti državne dume; državna дума jim je nekaj tujega, izvanrednega.

sl v peterburskem zemljepisnem društvu je P. I. Sokolov predaval o Sibiriji in njenem pomenu za izseljevanje. Po besedah govornikovih nahaja se v zahodni in vzhodni Sibiriji 300 milijonov desjatin (1 de-

sjatina = 2400 štirj. sežnje) prostega neobdelanega sveta. Ako se odračuni kakih 90 mil. desjatin, ki so prikladne za obdelovanje, vendar še ostane 210 mil. desjatin sposobnih za naselbine. Le-to ogromno prostranstvo je še premalo preiskano, četudi v prihodnosti more imeti velik pomen. Radi tega je predavatelj predlagal, naj se sibirski kraji natančno in znanstveno preiščejo, da bi prihodnji naseljenci že vedeli, kaj naj sejejo in kakšne poljske pridelke naj pridelujejo.

sl V Parizu se je nedavno ustanovilo že drugo društvo »Obščestvo družje ruskega naroda in narodov priseljenih« (Société des amis du peuple russe et des peuples annexes). Predsednik društva je znani francoski pisatelj Anatole France. Namen društva je natančno in vsestransko poučiti ude o vsem, kar se godi na Ruskem; ud društva more biti vsak, kogar zanima usoda ruskega naroda ter narodov življenj v ruski državi.

sl Slovaki I. Kvačala, profesor jurjevske univerze na Ruskem je izdal zelo zanimivo študijo: »Poslanje F. Campanelli k vel. knjazju Moskovskemu. Jurjev 1906.« — Profesor Kvačala podaja v ti knjižici latinski izvirnik poslanice T. Campanelli, ki ga je našel v Rimu. T. Campanella (pravzaprav Giovan Domenico) dominikanski menih in filozof, (rojen 5. septembra 1568 v Kalabriji, umrl 21. majnika 1639 v Parizu), je spadal k onim vnetim duhovnikom, ki so se trudili za združenje celega krščanstva pod vrhovnim pastirstvom rimskega papeža. Zanimivo je, da Campanella je prvi povedal, da naloga Rusije je podjarmiti Turke, za kar kot nagrado dobi Carigrad. »Prostranstvo tvoje države — piše v poklonici Campanella moskovskemu vel. knezu — je veliko, nobena država v Evropi in Aziji je ne prekosi, razprostira se od Finskega in Livonije do Kaspiskega morja, meji se Švediji in Perziji, od morja črnega do izvira Tanais. Ako boš svoj kraj izomikal, ne bo večjega vladarja na celem svetu... Tudi nebeška znamenja in stara prerokovanja pričajo, da je Moskvi vnaprej določena velika naloga.« — Kakor se vidi, objavil je profesor Kvačala v ti knjižici zanimive vesti iz davnih časov.

sl Mariaviti. O mariavitski sekci dohajajo vedno bolj žalostna poročila. Veliki nemiri so bili v Sgeršu in Strikovu. Nekaj duhovnikov - odpadnikov s svojimi pristaši je pometalo v Jerugalu iz cerkve vse mašne obleke in cerkvene posode, nakar so zaprli cerkev. Škof Ruševič potuje po krajih, kjer se razširja mariavitska sekta. Mariavitska Koslovska je poslala v Peterburg odposlaništvo, ki naj bi izposlovalo priznanje novi veri. Mariavitski duhovniki se hočejo vsi oženiti in je izmed njihovih glavnih nauk odprava celibata. Mariaviti se nočejo podvreči papežu in škofom, drugače pa hočejo obdržati katoliške nauke. Ustanoviteljica Koslovska ima en milijon premoženja.

sl Ruski knjigotržci, zalagatelji in pisatelji so ustanovili društvo pod naslovom »Sejuz knjigoprodavcev, izdatelej in avtorov«. Namen društva je podpirati razvoj ruske književnosti, uravnati razmere med pisatelji in zalagatelji, in poravnati spore med istimi. Društvo bode izdajalo svoj glasnik in razne kataloge.

sl Zlato na večkem. Grof Beos-Waldek je dobil pravico iskanja rude v okraju horaždoviškem; naznanil je uradom, da bode na ozemlju občine Kotoun kopal zlato rudo.

sl Anketa češkega pisateljskega društva »Máj«. Uredništvo lista »Máj«, ki je glasnik združenih čeških pisateljev (»Máj«), je začel anketo v stvari, ki je za vse Slované važna in danes tako nujna, v stvari skupnega slovanskega delovanja. V tem pogledu uredništvo »Mája« predlaga vseslovanski javnosti dve vprašanji, na kateri more odgovoriti vsak Slovan kateregakoli mišljenja in prepričanja, naj je publicist, umetnik ali obrtnik, literat ali trgovec. Vprašanji se glasita: 1. Ali je mogoče skupno delovanje med slovanskimi narodi v naši državi in v kateri smeri (v kateri stroki)? — 2. Kako bi se moglo skupno delovanje najprimerneje urediti in uresničiti?

sl »Sto let poljske misli«. Marljivo poljsko založništvo Gebethner in Wolff (v Krakovu in v Varšavi) bode izdalo 10 zvezkov velikega dela pod naslovom »Stoletje XIX. Sto let poljske misli. Značaj

pisateljev, vsebina njih del in citati«. Delo so spisali: Ig. Chrzanowski, Henryk Galle in Stanislaw Krzeminiski. Prvi zvezek bode v kratkem izšel.

sl Voditelji slovaške kmečke stranke so zborovali te dni v Sillesnu, da se dogovore o postopanju z volivno reformo. Sklenilo se je ustanoviti »Slovaške ljudske stranke« in opozoriti slovaške volilce, da v tistih okrajih, kjer ne more biti izvoljen kandidat »Slovaške ljudske stranke« glasujejo izključno za pristaše splošne volilne pravice.

sl Pisatelj 27 let v ječi. N. A. Mirozov, ruski pisatelj, je bil te dni izpuščen iz ječe po 27letnem zaporu. V kratkem bode izdal obširen, velik spis, ki ga je spisal v ječi.

sl Pomiloščeni ruski železničarji. Pomiloščeni bodo vsi železničarji v Rusiji, ki so se vdeležili revolucije in so zdaj zaprti, kakor poročajo, v najkrajšem času.

sl Srbski tehnik odlikovan. Na tehniški v Druždanih je odlikovan srbski tehnik Peter Zebić s tretjo nagrado iz fonda za pomoč in napredek nemške industrije. Napravil je neki železniški projekt, o katerem se je ocenjevalna profesorica komisija silno pohvalno izrazila.

sl »Ruski klub« v Belgradu je imel svoj redni shed 6 t m. Na njem je bil izbran upravni in nadzorni odbor. Za predsednika upravnega odbora je bil izvoljen general Sava Grujić.

sl Bolgarski zgodovinar Marin Drinov, profesor narkovske univerze je težko obol.

sl Petrolejski viri v Dalmaciji. Kakor poročajo iz Zadra, je kmet Ivan Radić iz Imotskega odkril v vasi Dolane pri Metkoviću bogate petrolejske vire. Te je kupila neka ogrska akcijska družba za 100 000 kron.

sl Ruski glasbenik Korsakov je zložil novo opero, ki se bode v kratkem vprizorila v Moskvi in Peterburgu. Kritiki trdijo, da je to ena izmed najboljših ruskih oper, ki so se v zadnjem času zložile.

sl Pojavi novega življenja med Malorusi. Se nise se izpolnile obljube, ki jih je car dal v svojih zadnjih manifestih, še se ni zbrala državna дума in že se začena novo narodno življenje zlasti med Malorusi (Ukrajinci) na Ruskem, ki so največ trpeli pod samodržno vladno rusko. Ukrajina se prebujala iz dolgega spanja, v katero jo je zazibal nasilni absolutizem ruski. Zavedni maloruski rodoljubi se sedaj zbirajo ter marljivo delujejo na prosvetnem, naučnem, političnem in socialnem polju. V Moskvi, v samem starodavnem središču ruskega carstva se je ustanovil »Sejuz im Sevcenka«, katerega namen je združiti vse Maloruse in skrbeti za ustanovljenje vseučiliških stolic za malorusko zgodovino, jezik in slovstvo v Moskvi, izdajati knjige, brošure in časnike za ljudstvo ter podpirati malorusko učečo se mladino. V Odesi se ustanovlja društvo »Procvita«, ki bode skrbelo za ustanovljenje maloruskih šol in čitalnic, izdajanje maloruskih dnevnikov, mesečnikov in knjig. V carski prestolnici v Peterburgu se je ustanovil »Ukrajinskij nacionalno-političnij klub«, ki bode zedinil Maloruse na podlagi širokega demokratičnega političnega programa, da bi zavaroval maloruskemu narodu njegove narodno politične pravice ter utrdil njegove duhovne in ekonomične moči. Ta klub bode imel tudi svoje podružnice tudi na deželi. — Univerza v Odesi je nedavno sklenila ustanoviti učiteljsko stolicu maloruskega jezika in slovstva z maloruskim učnim jezikom. — Razen tega so Malorusi začeli naenkrat izdajati celo vrsto političnih in leposlovnih listov. V Lubnah je začel izhajati »Hlibereb«, v Kijevu sta Lučickij in Naumenko dobila dovoljenje za izdajanje dnevnika »Svoboda i prave« z narodno demokratičnim programom. Tudi g. Ckalenku se je dovolilo izdajati dnevnik »Hromadska Dumka« in literarno-naučni mesečnik »Nova Hromada«. Kakor listi poročajo, bode se tudi še v drugih maloruskih mestih ustanovili novi listi. —

Hersonska zemlja uprava je po daljši debati sklenila potegovati se za uvedbo maloruskega jezika v šole; isto se je sklenilo pri shodu poltavške skupine vseruske učiteljske zveze in pri shodu narodnih učiteljev v Katerinoslavu. Poleg tega se tudi politično življenje zelo živahno razvija v celi Malorusiji. V dnevniku »Pridniproviski Kraj« je bil objavljen članek pod naslovom »Shema sojunzago ustrojstva Rossii«, v katerem se odločno zahteva avtonomija Ukrajine.

sl Stevilo srbskih dijakov na Dunaju. Dunajske višje šole obiskuje 261 srbskih dijakov. Od teh je 70 iz Srbije, 2 iz Crne gore, 80 iz Bosne in Hercegovine, 63 iz Hrvaške in Slavonije, 19 iz Ogrske, 26 iz Dalmacije in 1 z Nižje-Avstrijskega.

sl V Bosno mesto v Ameriko. »Hrvatski dnevnik« predlaga, naj se osnuje v Dalmaciji odbor, ki bo delal na to, da se Hrvatje ne bodo podajali za poslom v Ameriko ampak v Bosno.

sl Za svobodo tiska in zborovanja v Hercegovini. Mestarsko meščanstvo misli poslati te dni skupnemu ministrstvu za Bosno in Hercegovino memorandum za svobodo tiska in zborovanja. Podpisani so najuglednejši meščani, kakor škof Paškal Buconjić in vladika Peter Zimonović.

sl Bolgarski profesorji posetijo Belgrad. Bolgarsko profesorjsko društvo se je obrnilo s pismom na upravo srbskega profesorjskega društva z vprašanjem, če bi bilo to zadovoljno s posetom bolgarskih srednješkolskih profesorjev. Cilj tega obiska je zblizanje med profesorji obeh narodov. Poset je določen na Veliko noč.

sl Marin Drinov, znani slavist, bivši bolgarski naučni minister je včeraj v Harkovu umrl.

Zidarji in delavci

se takoj sprejmejo pri stavbeniku F. Trumlerju, Pred škofijsko št. 3, I. nad 567 3-2

Pogrebna bratovščina sv. Jožefa vabi na

redni občni zbor

ki se vrši dne 19. t. m. na praznik sv. Jožefa po popoldanski službi božji v konferenčni sobi tukajšnjega frančiškanskega samostana h kateremu uljudno vabi vse moške ude bratovščine 560 2-2 Odbor.

Brez konkurence

je Angleško skladišče oblek v Ljubljani, Mestni trg 5

brez podružnice.

Največja in najlepša izbira, kot že znano, najfinejših oblek za gospode, dečke, dame in deklice. V zalogi najfinejšo izvržno angleško in francosko blago za naročila po meri. — Pošiljam blago na izbiro. Le sveže blago je vedno v zalogi, ki dohaja vsak dan. Moje blago vzbuja zbok svoje fine in čudovito nizke cene občno pozornost ne samo v Ljubljani, ampak tudi v širši okolici.

565 6-2

O. BERNATOVIČ.

1164 51-41

Samo 6 dni

Havre - New York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

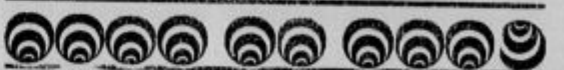
Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje edino

oblastveno potrjena potovalna pisarna

ED. ŠMARDAR

v Ljubljani, Dunajska cesta 18, v novi hiši »Kmetijske posojilnice«, nasproti znane gostilne pri »Figovu«.

Otročje

vozičke različnih cen ima vedno v zalogi 502 10-5

Dragotin Puc Ljubljana, Dunajska cesta 18.

Naravni dobri

brinjevec

2487 9 se dobi pri L. Šebeniku v Sp. Šiški.

23-22 761 II

Globin

je najboljšo in najfinejšo čistilno sredstvo.

3291 89

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU. Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obilgacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz. Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—. Zamenjava in eskomptuje izdane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje. Zakompt in inkasno menio.

Rezervni zaklad K 200.000.—. Daje predujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. Jaka Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU. Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga. Promet s čeki in nakaznicami.

Podružnice: Praga z menjalnicami: Graben 25, Mala stran, Most, ulica 17, Žitkov, Husova ulica 37, Brno, Veliki trg 10, Baden, Glavni trg 4, Češka Lipa, Češka Kamnica, Moravski Zumberg, Schillerjeva cesta 3, Mödling, Fran Josipa trg 9, Novi Jizlo, Črna cesta 8, Pizea in Svitava.

Menjalnice na Dunaju: I. Wollzeile 10, II. Taborska 4, III. Ungargasse 69 (vogel Rennweg), IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88, VII. Mariahilferstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alservstrasse 32, X. Favoritenstrasse 59, XVIII. Währingerstrasse 82, XXI. Hauptstrasse 22.

Menjalnična delniška družba 67 150-27

„MERCUR“

Dunaj, I. Wollzeile 10. Ako. kapital K 12.000.000. Reser. zaklad K 5.000.000.

Najkulantnejši nakup in prodaja vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk, deviz, valut in denarja. Zamenjava in eskomptiranje izdanih zastavnih in obilgacij, srečk in kuponov.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliško tiskarno“ v Ljubljani